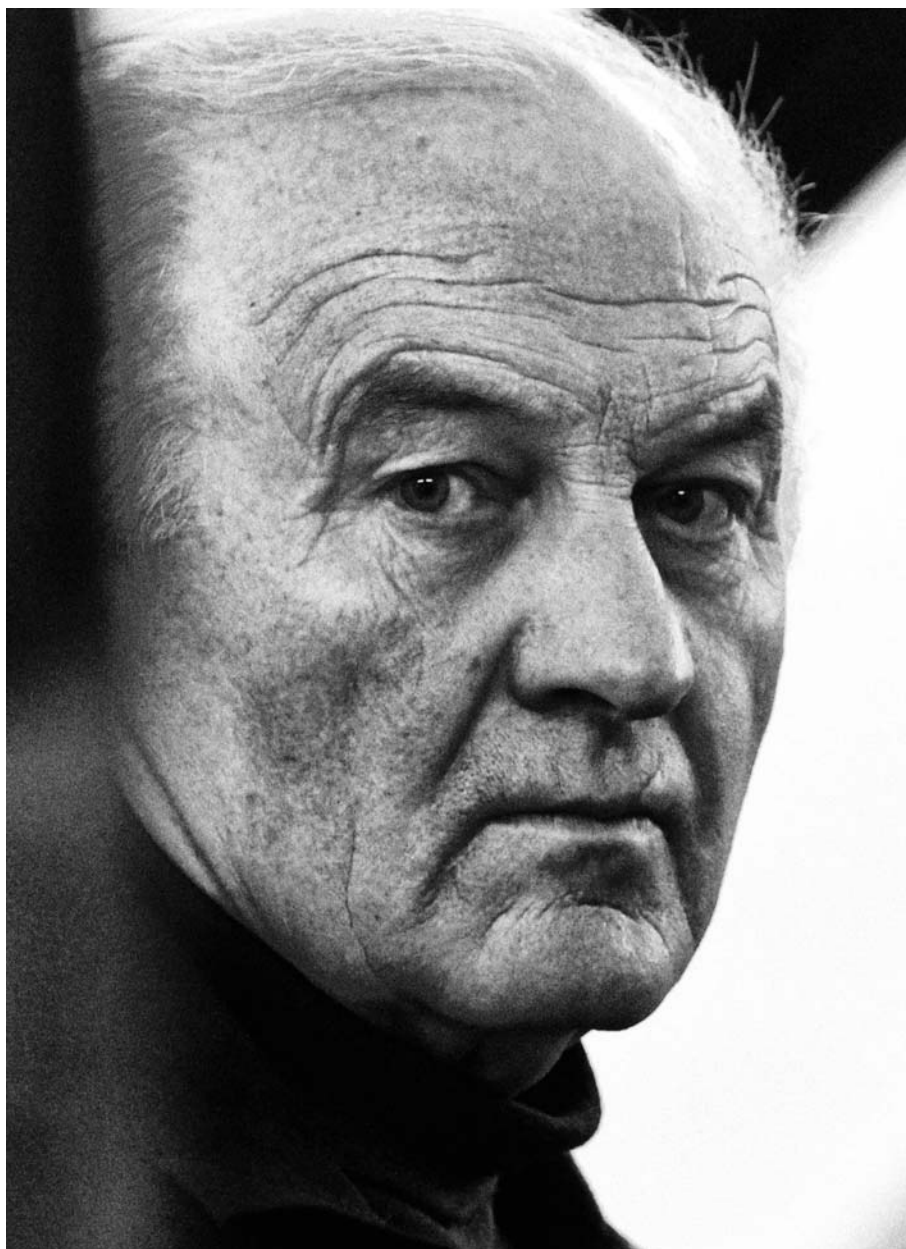

STANO TOMAN

ARCHITEKT STANO TOMAN

© M. Závacký

Prezídium Spolku architektov Slovenska
udelilo v roku 2021 Cenu Emila Belluša
architektovi Stanovi Tomanovi
za celoživotné dielo

POĎAKOVANIE

Motto: Ovocie a lístie padá ku koreňom...

List od Igora Teplana, prezidenta Spolku architektov Slovenska, o udelení Ceny Emila Belluša za rok 2021 ma potešil a zároveň mi dal príležitosť poďakovať sa všetkým, ktorí sa o to pričínili...

Narodil som sa do početnej rodiny v Nemčiciach, ktoré sa spomínajú už v roku 1156 v listinách kráľa Bellu II. Povojnové roky prinútili môjho otca vzdať sa pôdy, aby som mohol študovať na vysokej škole. Vďaka Ti, otec, za to, ale aj za výchovu k tolerancii. Vďaka aj matke za jej nesúhlas s prijatím na Vysokú školu výtvarných umení, za odporúčenie školy „kde sa projektujú domy pre ľudí a kostoly“ a kde som vstúpil do rehole ARCHITEKTÚRA, ktorej predstavenými boli profesori Emil Beluš, Vladimír Karfík, Karol Ondreička a Jozef Lacko, u ktorého som robil v roku 1960 diplomovú prácu. Týmto všetkým patrí moje Laudatio a poďakovanie za rozvoj talentu a prípravu do života v novom domove, v Žiline (od roku 1960), kde som si založil rodinné zázemie, získal prácu a možnosť tvorby v Stavoprojekte, kde som pôsobil do roku 1990.

Vďaka všetkým kolegom – architektom, spolupracovníkom, osvieteným investorom a realizátorom mojich architektonických diel.

Vďaka patrí môjmu synovi, architektovi, za založenie súkromného ateliéru T+T a za spoločnú tvorbu v období rokov 1992 – 2000. Ďakujem súčasne všetkým klientom pri realizácii architektonických diel.

Moje Laudatio patrí všetkým fotografom, výtvarníkom, zvlášť Palovi Muškovi – pri tvorbe, ale aj za golfové hry...

Dnes som už vymenil golfové palice za jednu, o ktorú sa opieram, ako aj o moje staťochné deti, s ktorými spoločne čelíme osudu po odchode našej Majky v roku 1994...

Podakovať chcem aj veľkej rodine Čuvačiarov, za krásne chvíle na výstavách...

Moje Laudatio nakoniec patrí pánovi primárovi B. Eliášovi z Fakultnej nemocnice v Martine a doc. R. Hrubému, krajskému onkológovi v Žiline, za starostlivosť v posledných rokoch, ktorá mi umožňuje tešiť sa z víťazstiev P. Sagana...

Všetkým úprimná VĎAKA!

Končím citátom nápisu na renesančnom dome v Žiline: „Non nobis, Domine, ast Tibi sit gloria et victoria.“ – Nie nám, Pane, ale Tebe nech patrí sláva a víťazstvo.

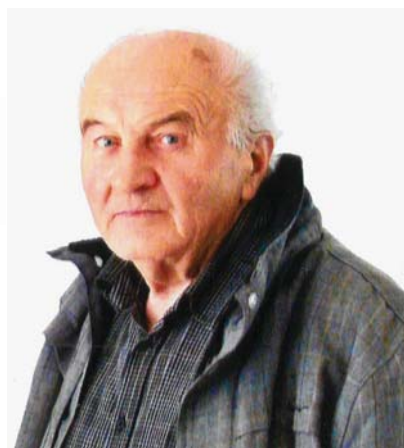
S vďakou a úctou

A handwritten signature in black ink that reads "Stanó Toman". The signature is fluid and cursive.

STANO TOMAN

Z návštevy alma mater v roku 2018
(vľavo busta Emila Belluša od Milana
Lukáča).Foto J. Štubňa

O TVORBE

Ing. arch. Stanislav Toman sa narodil 2. 6. 1936 v Nemčiciach.

V rokoch 1954 – 1960 študoval na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave na Fakulte architektúry a pozemného staviteľstva u prof. Emila Beluša, prof. Vladimíra Karfíka a prof. Emanuela Hrušku. Výtvarné vzdelanie absolvoval u prof. Karola Ondreičku a sochára Tibora Bártfaya.

Medzi jeho najvýznamnejšie projekty patria sídlisko Nábřežie v Liptovskom Mikuláši, Stredná priemyselná škola elektrotechnická v Liptovskom Hrádku, rekreačné zariadenie Váhostavu v Jánskej doline, domy smútku vo viacerých obciach, Územný plán centra mesta Ružomberok. Pätnásť rokov projektoval pre okres Liptovský Mikuláš a potom pätnásť rokov pre Považskú Bystricu. Tu vytvoril architektúru sídliska Rozkvet a budovu Slovenskej sporiteľne. V rokoch 1968 – 1980 spolu s architektmi Ottom Sedlákom a Gabrielou Cimmermannovou vyprojektovali architektonické dielo Hotel Slovakia v Žiline.

V roku 1976 dostal architekt žilinského Stavoprojektu Stanislav Toman zákazku vybudovania obytného obvodu Rozkvet v Považskej Bystrici. Obytný obvod na kopci Helena, juhozápadne od centrálnej mestskej zóny sídelného útvaru, predstavuje samostatný kompozično-prevádzkový celok v rozvinutej organizácii územia na zložitom geomorfologickom podklade lokality. Bolo treba riešiť a technologicky zabezpečiť samotnú stabilitu kopca a ako prvý na Slovensku použil kolektorové chodby pre technickú infraštruktúru sídliska. Tak, ako iní, aj Toman sa pričínal o to, aby kaplnka sv. Heleny bola zachovaná a zakomponovaná do architektúry budúceho sídliska.

Po roku 1990 rozšíril svoje portfólio o tvorbu sakrálnej architektúry.

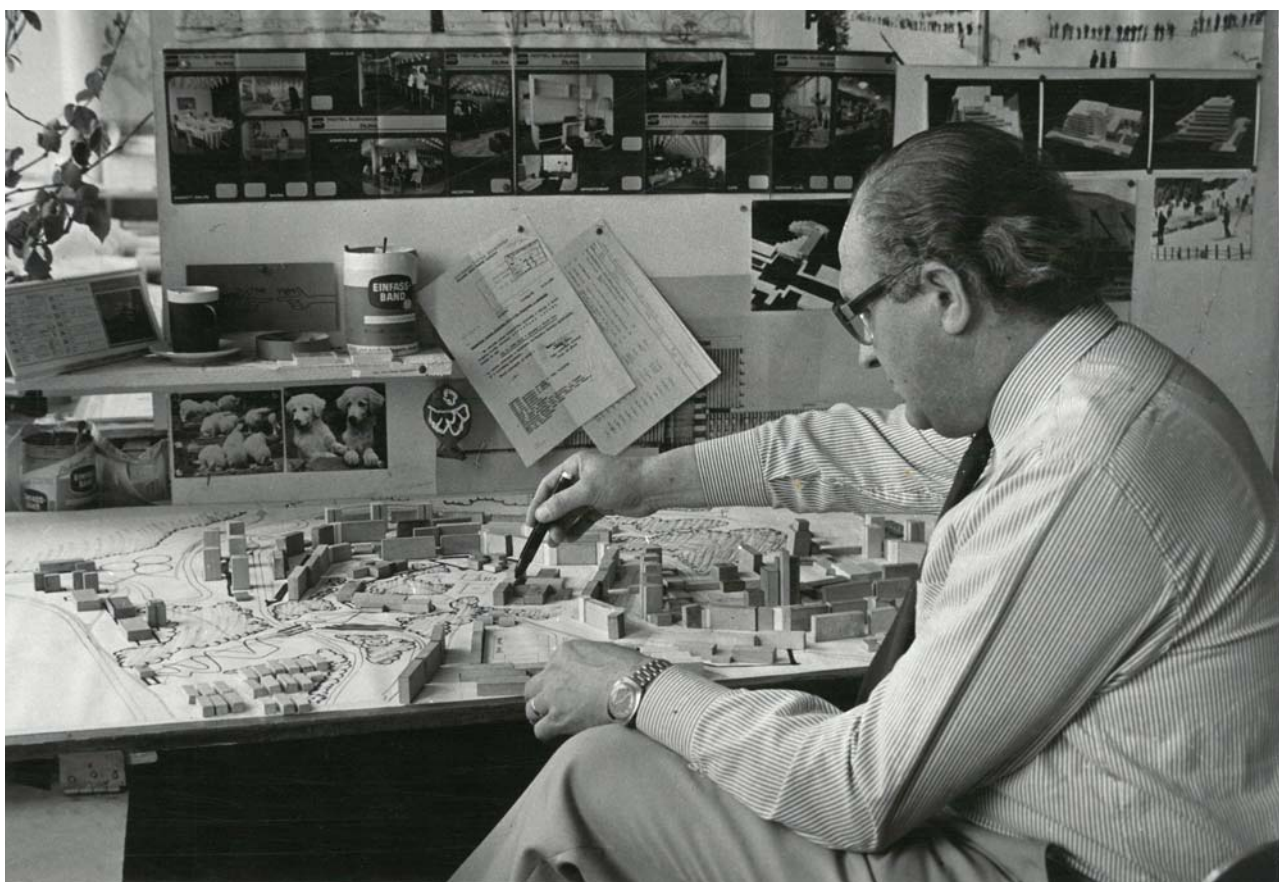
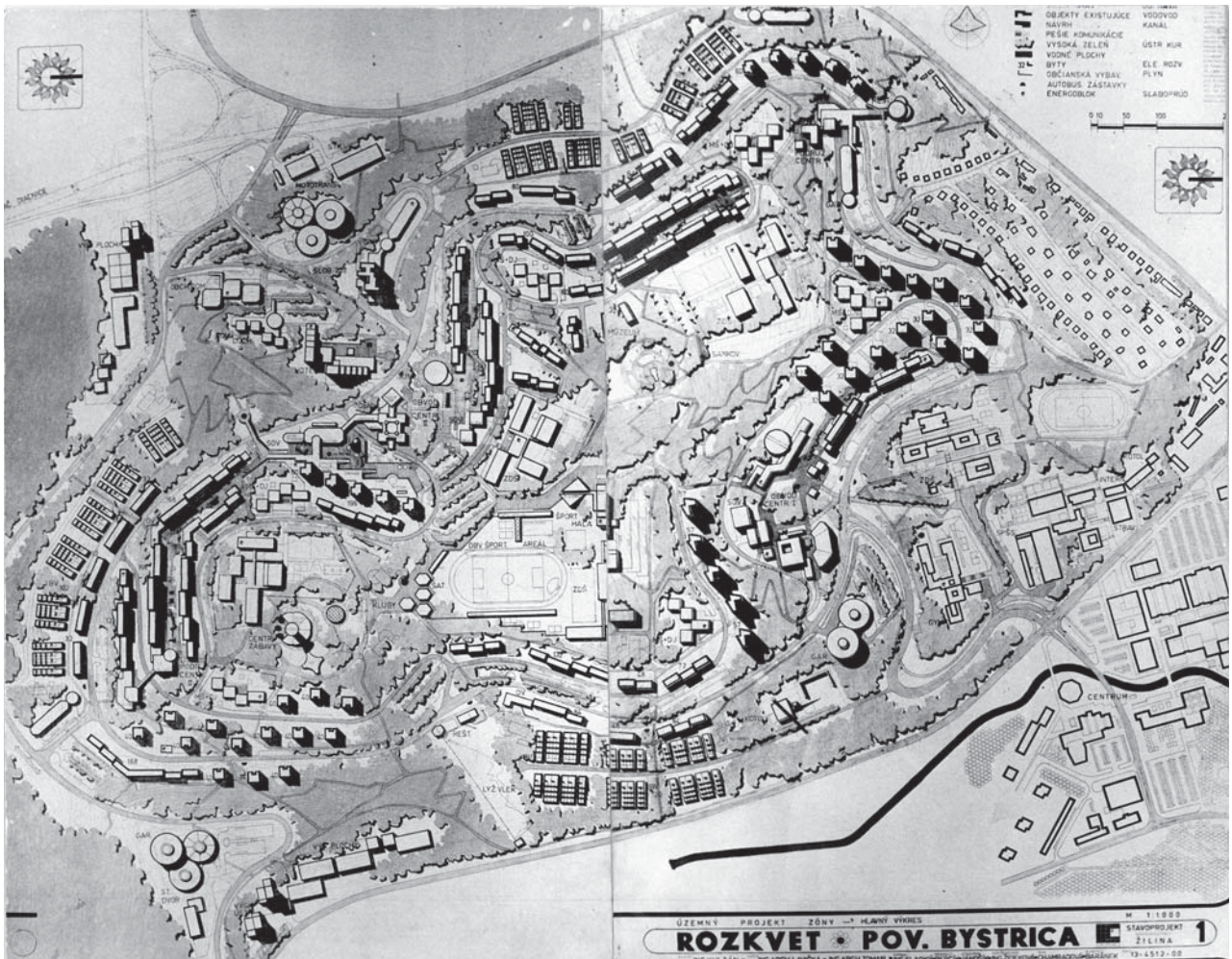
Stana Tomana široká verejnosť pozná nielen ako architekta, ale aj ako umeleckého fotografa; a v sumarizácii jeho mnohorakých mimo-architektonických aktivít a záujmov nemôže chýbať konštatovanie, že je uznávaným chovateľom plemena Slovenského čuvača a nadšeným golfistom.

Stanislav Toman žije a tvorí vo Vraní pri Žiline.

MILAN MAZÚR

kurátor výstavy Považská Bystrica očami architektov

január 2018

S. Toman, vedúci projektant (Stavoprojekt Žilina) sídliska Rozkvet v Považskej Bystrici, 1983.
Foto I. Kollárik

Čaro architektúry

Keď načrieš do bystrických zaujímavostí spektra,
Vynorí sa ti práca architekta.

Keď na obzore upúta ťa Rozkvetu panoráma,
To odkrýva sa ti dielo architekta Tomana.

I do budovy sporiteľne
Vložil svoje myšlienky poznateľne.

Lákajú ťa pohľady do budúcnosti?
To Marek Turošík sa šarmantne
Poslania svojho zhostil.

A z výstavy už je nám to známe,
prepojenie starej i Bystrice novej
má vo svojom pláne.

Nuž venuj výstave svojich krokov pár
a zistíš, že i architektúra
má svoju čarovnú tvár!

TEODOR KOHÚT

ART GALÉRIA

V SPOLUPRÁCI
S MESTOM
POVAŽSKÁ BYSTRICA

VÁS POZÝVAJÚ NA VÝSTAVU

STANISLAV TOMAN

MAREK TUROŠÍK

POVAŽSKÁ BYSTRICA OČAMI ARCHITEKTOV

VERNISÁŽ VÝSTAVY
STREDA 24.1. 2018 o 17:00 hod.

KURÁTOR
MILAN MAZÚR

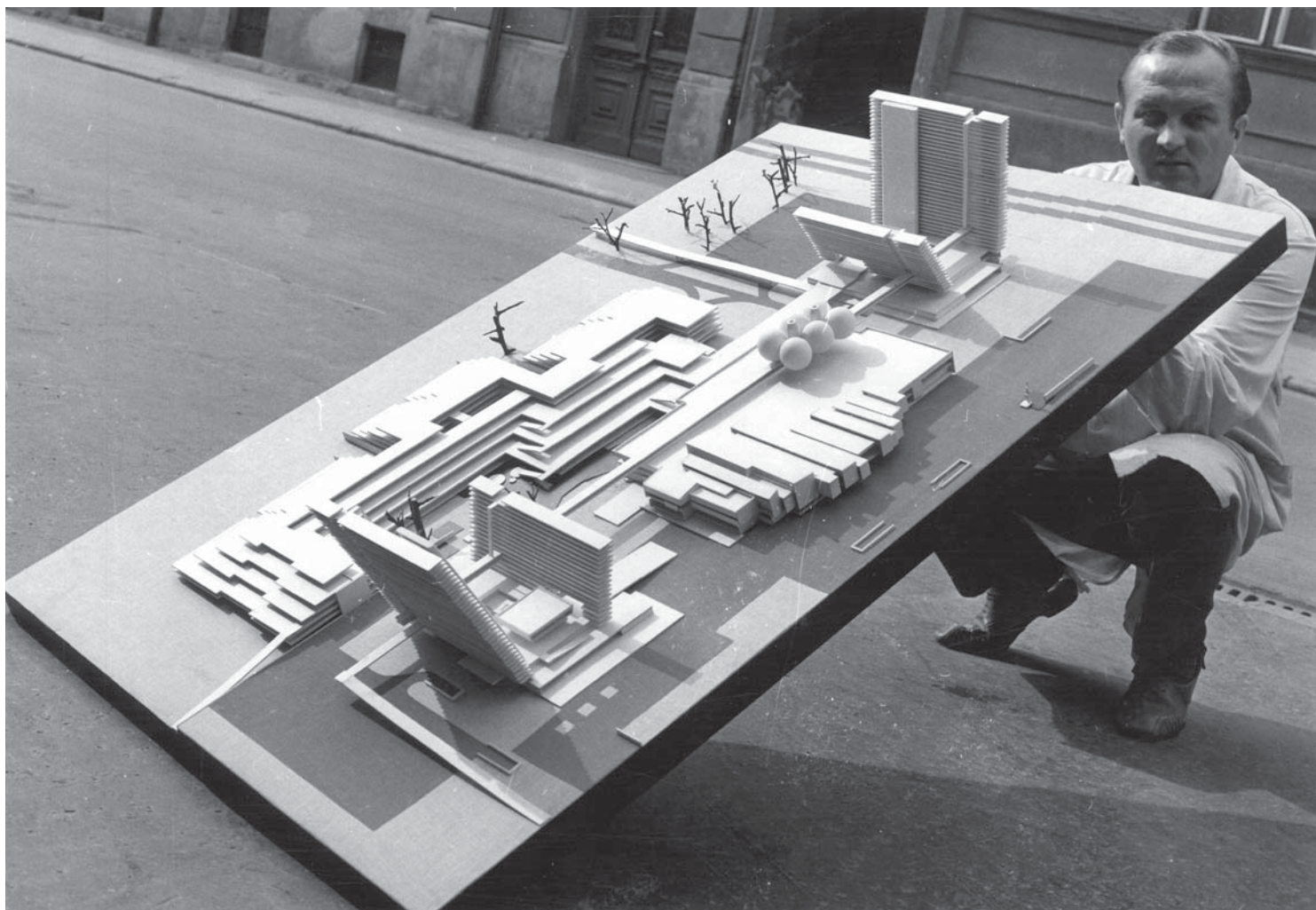

**S. Toman, spolupráca M. Mosný: Sídliisko Rozkvet, Považská Bystrica, 1983.
Foto S. Toman**

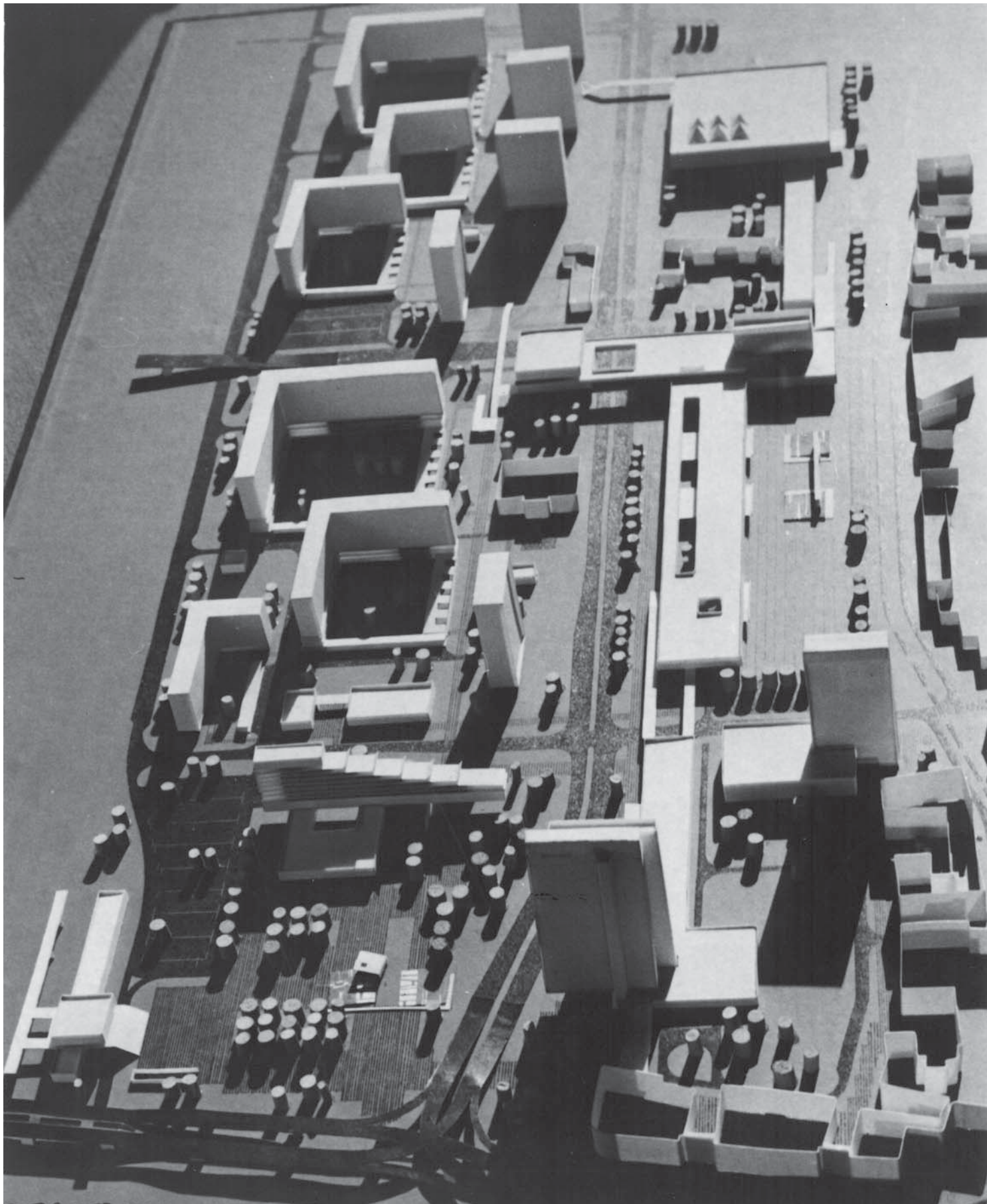

S. Toman, P. Nezval, M. Likavčan, R. Toman: CMZ Považská Bystrica, 2. cena v súťaži, 1995

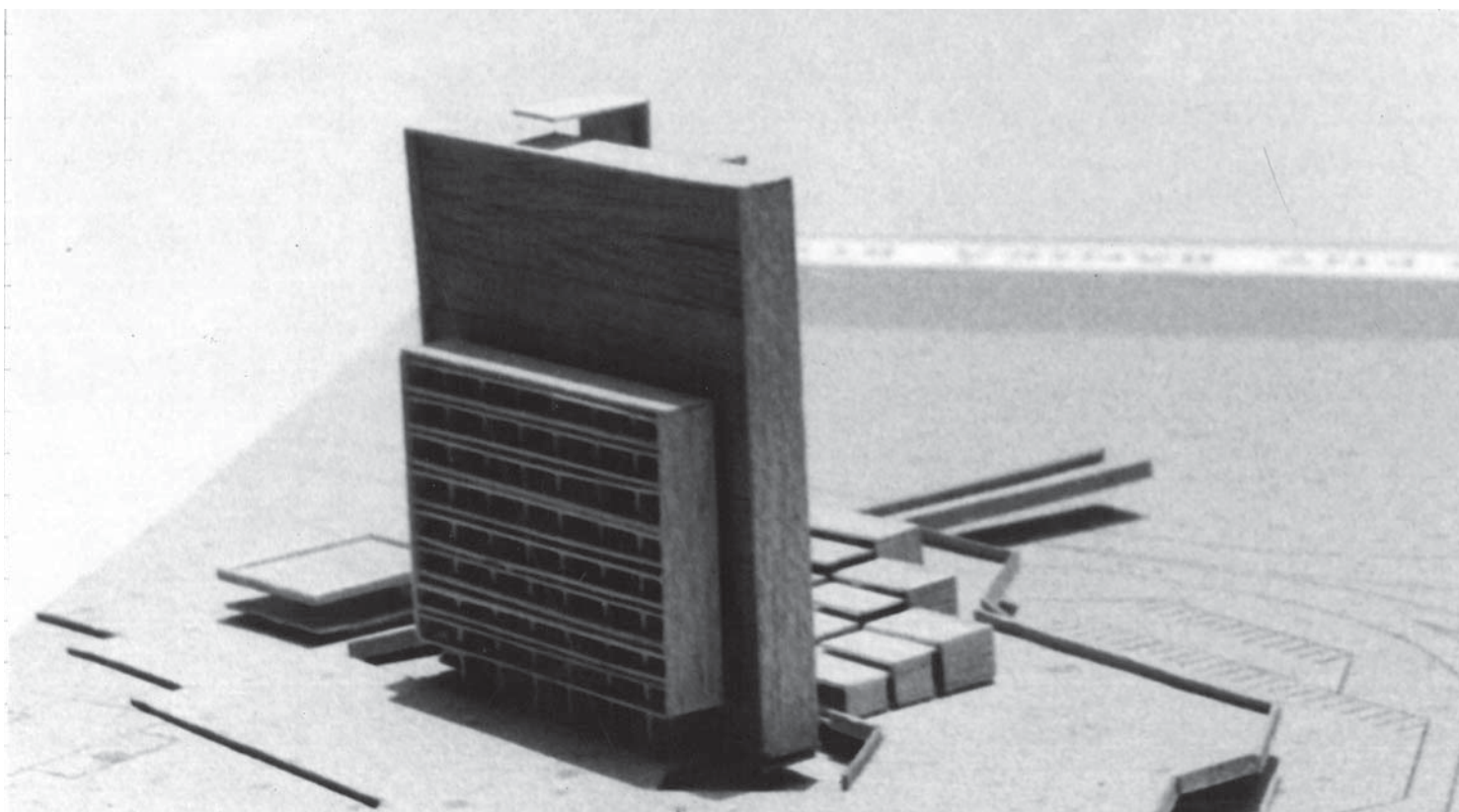
L. Bauer, vedúci kolektívu autorov: UNIDO Viedeň, medzinárodná súťaž. Model: J. Mecka, S. Toman, 1969.
Foto S. Toman

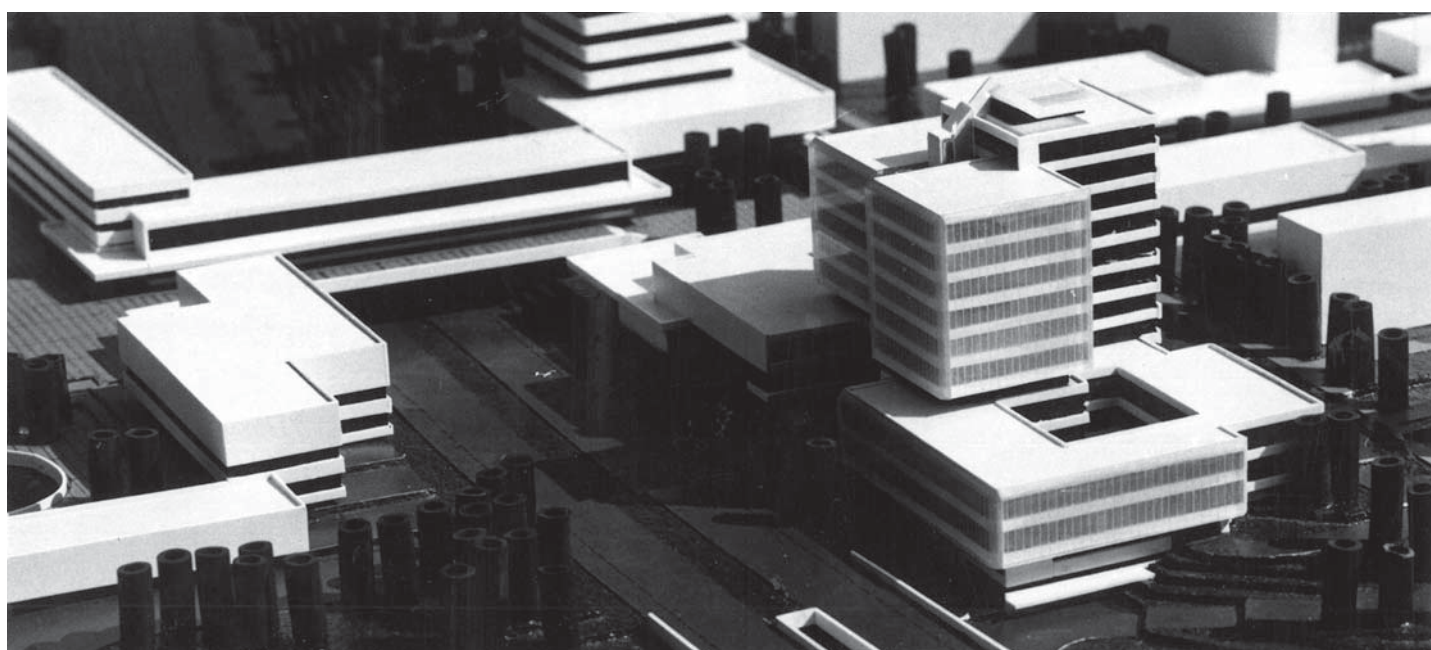
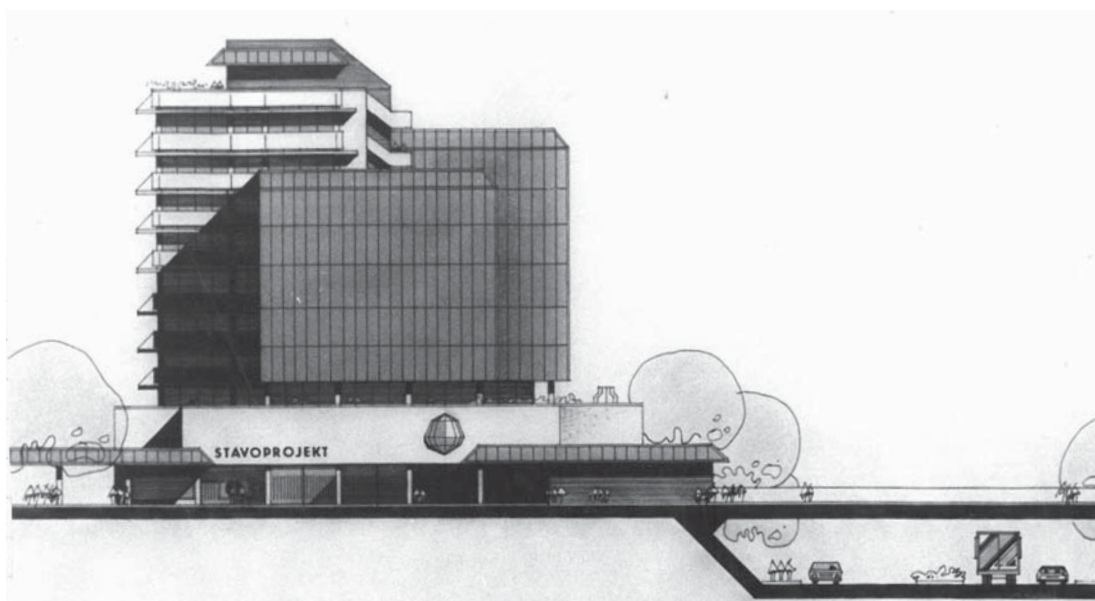
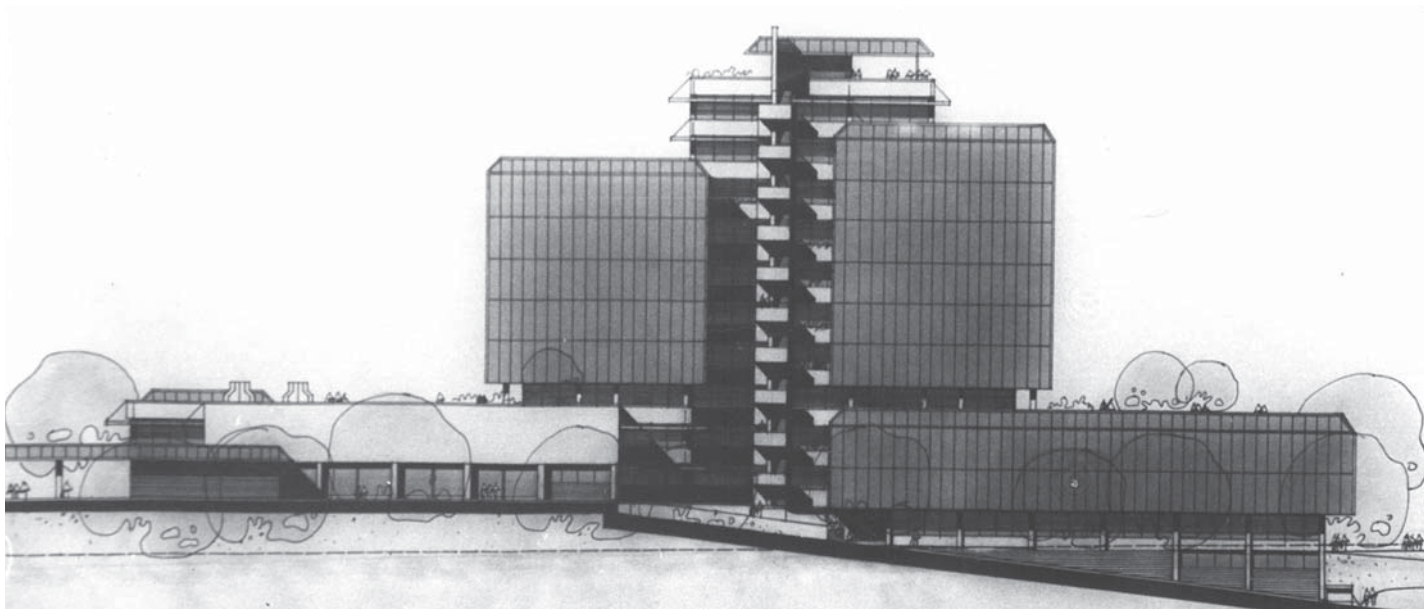
S. Toman, Š. Kukuč, S. Tabaček: Ostrava – Centrum. Medzinárodná súťaž, 4. cena. Model: Stano Toman, 1966.

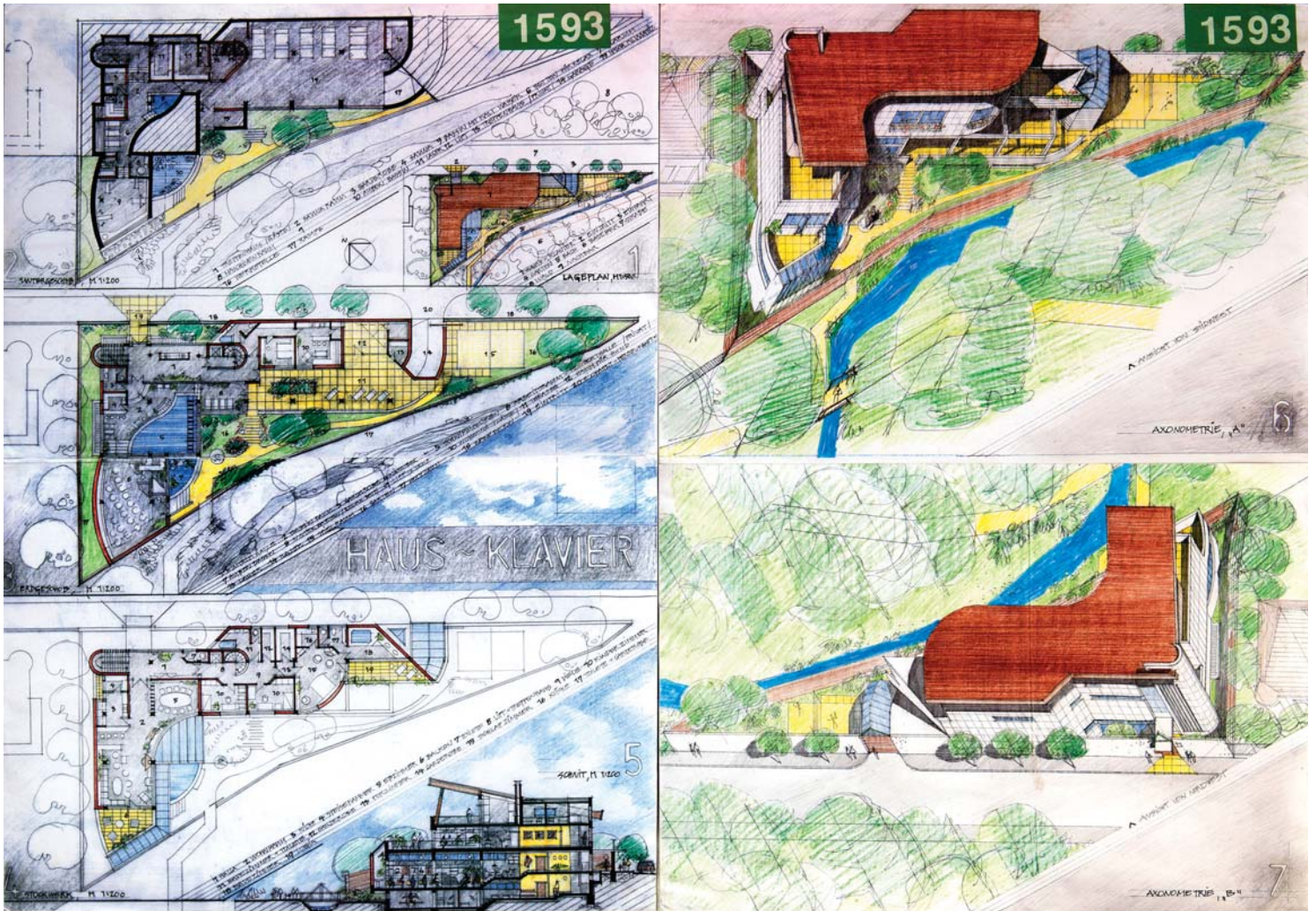
S. Toman: ONV Liptovský Mikuláš. 1. cena v súťaži, 1986.

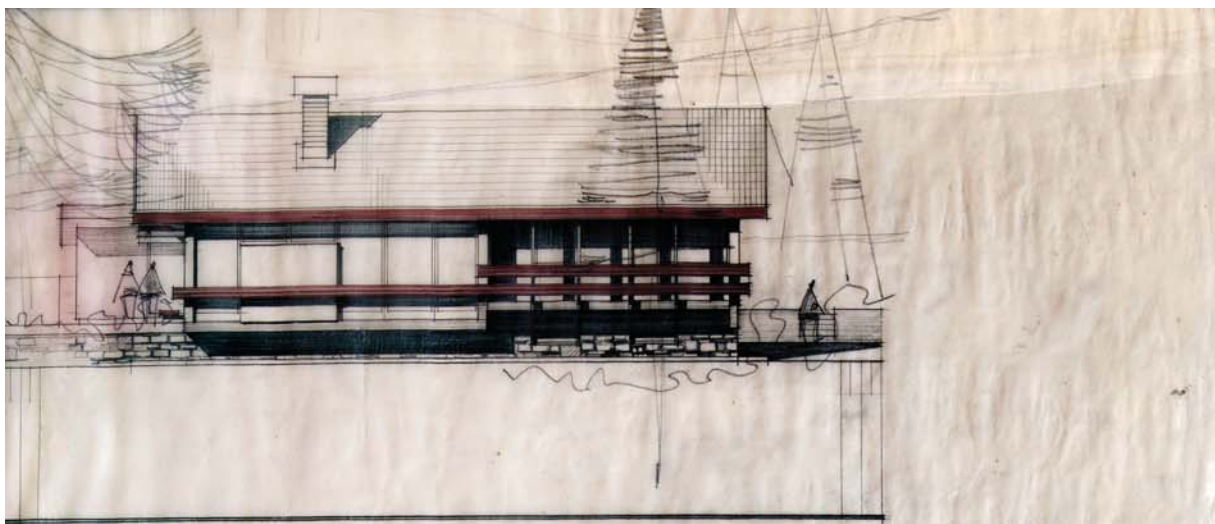
S. Toman, E. Galovský, I. Eichler: KNV Banská Bystrica, súťaž, 1972.

S. Toman, A. Stuchl: Stavoprojekt Žilina, štúdia. 2. cena v súťaži, 1980.

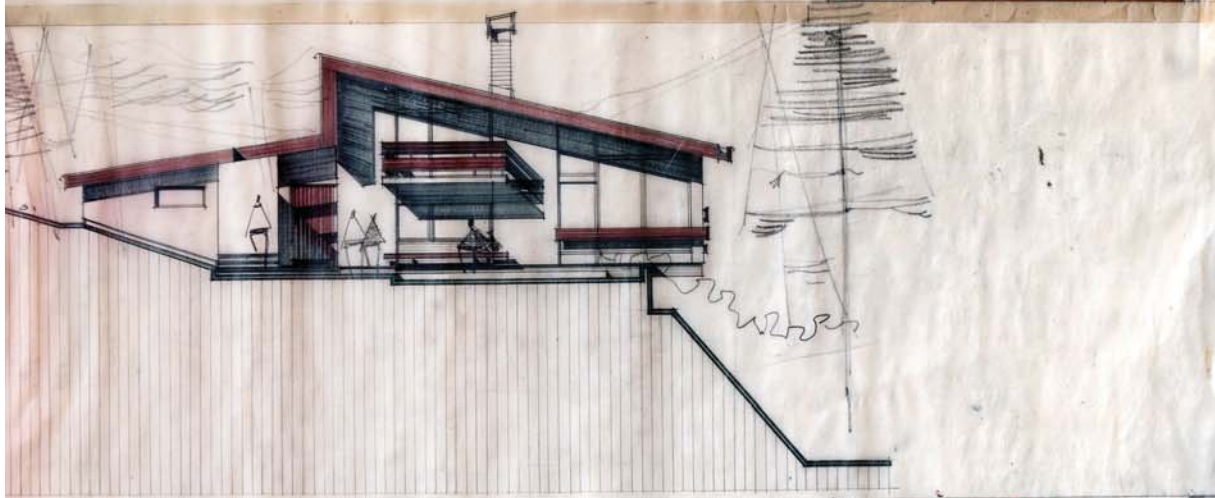

S. Toman: Rodinný dom - Dom snov. Medzinárodná súťaž, Nemecko, 1998.

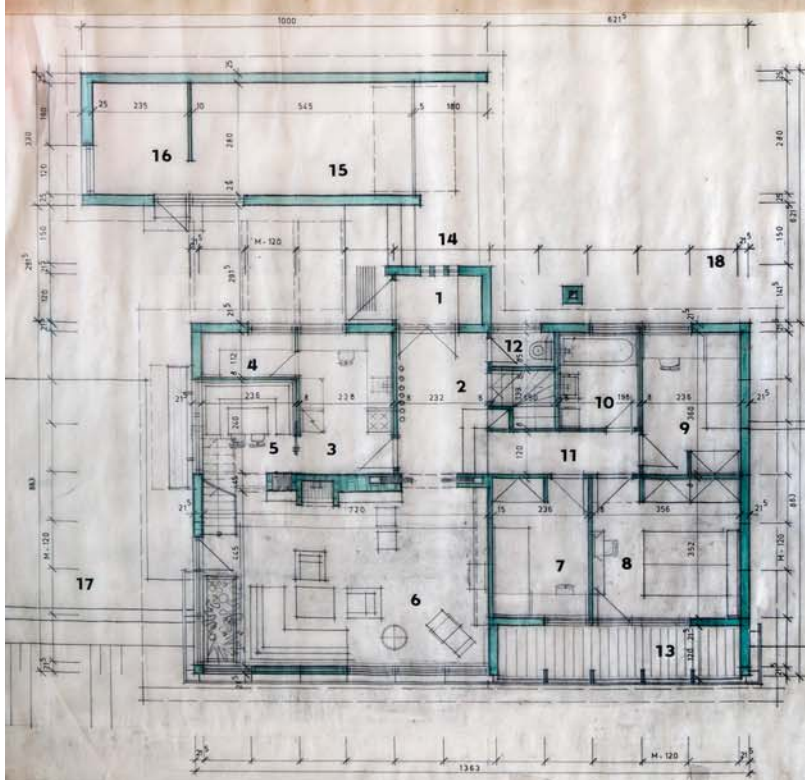
POHĽAD VÝCHODNÝ

5

POHĽAD JUŽNÝ

6

1	ZÁDVERIE	2,4	m ²
2	HALA	7,7	
3	KUCHYŇA	8,5	
4	ŠPAJZA	2,5	
5	JEDÁL. KÚT	6,0	
6	OBÝV. IZBA	21,5	
7	IZBA	8,5	
8	IZBA	12,5	
9	IZBA	8,5	
10	KÚPEĽŇA	4,8	
11	CHODBA	3,9	
12	WC	1,2	
13	LÓGIA	7,5	
14	PRÍSTREŠOK	15,2	
15	GARÁŽ	15,0	
16	SKLAD	8,5	
17	TERASA	30,0	

PRÍZEMIE

2

S. Toman: Štúdia rodinného domu, 1970.

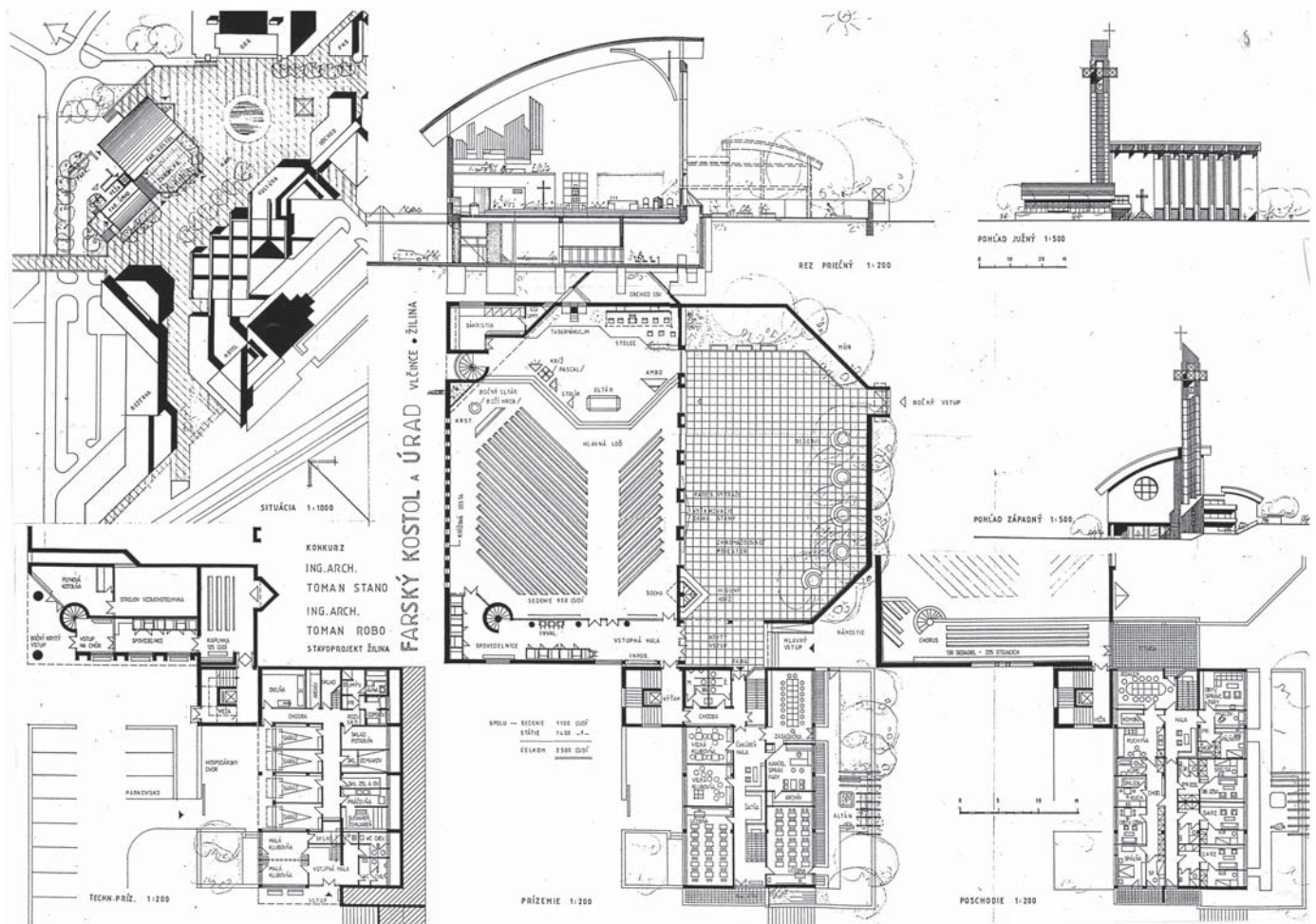

S. Toman: Rodinný dom J. Z. Televízna súťaž Byt, rodina, spokojnosť, 3. cena, 1968; realizácia 1969.

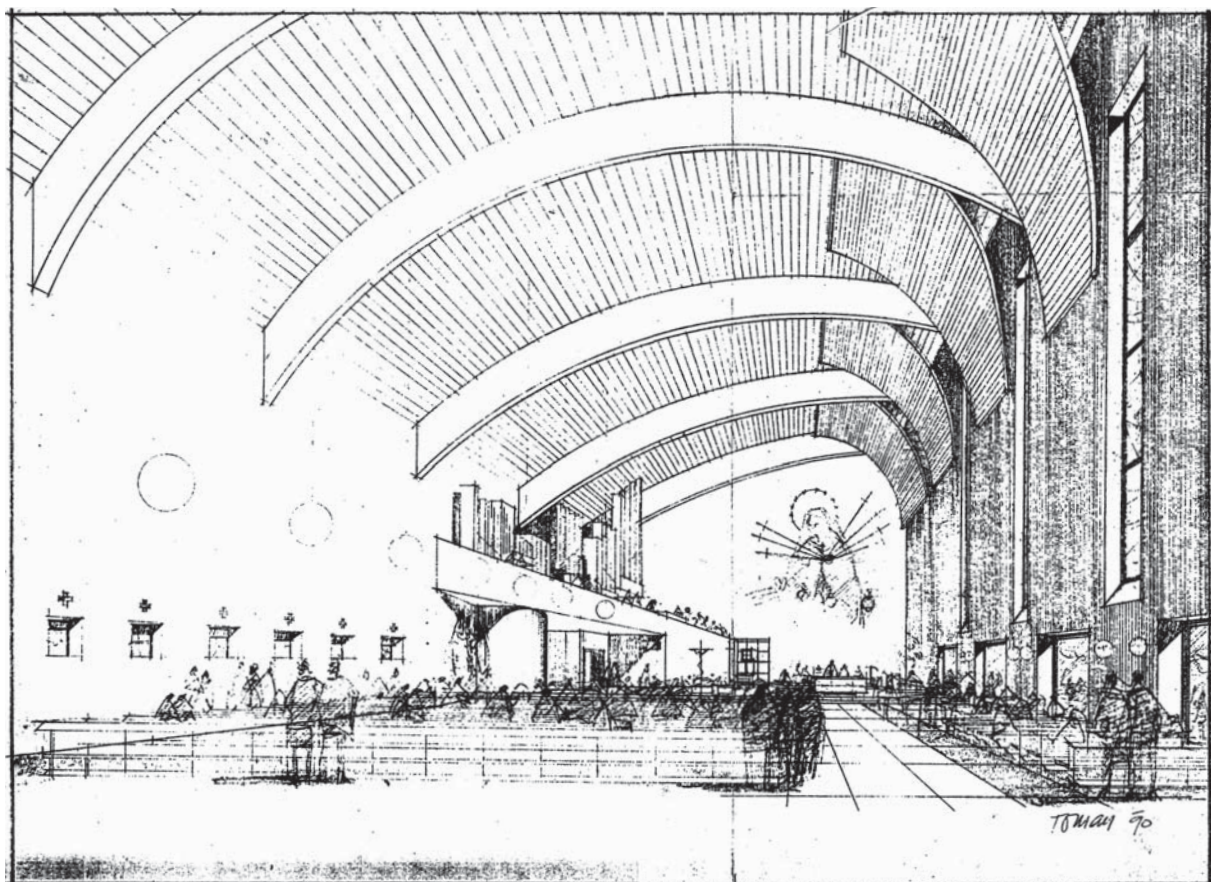

S. Toman: Rodinný dom L. H., 2000.

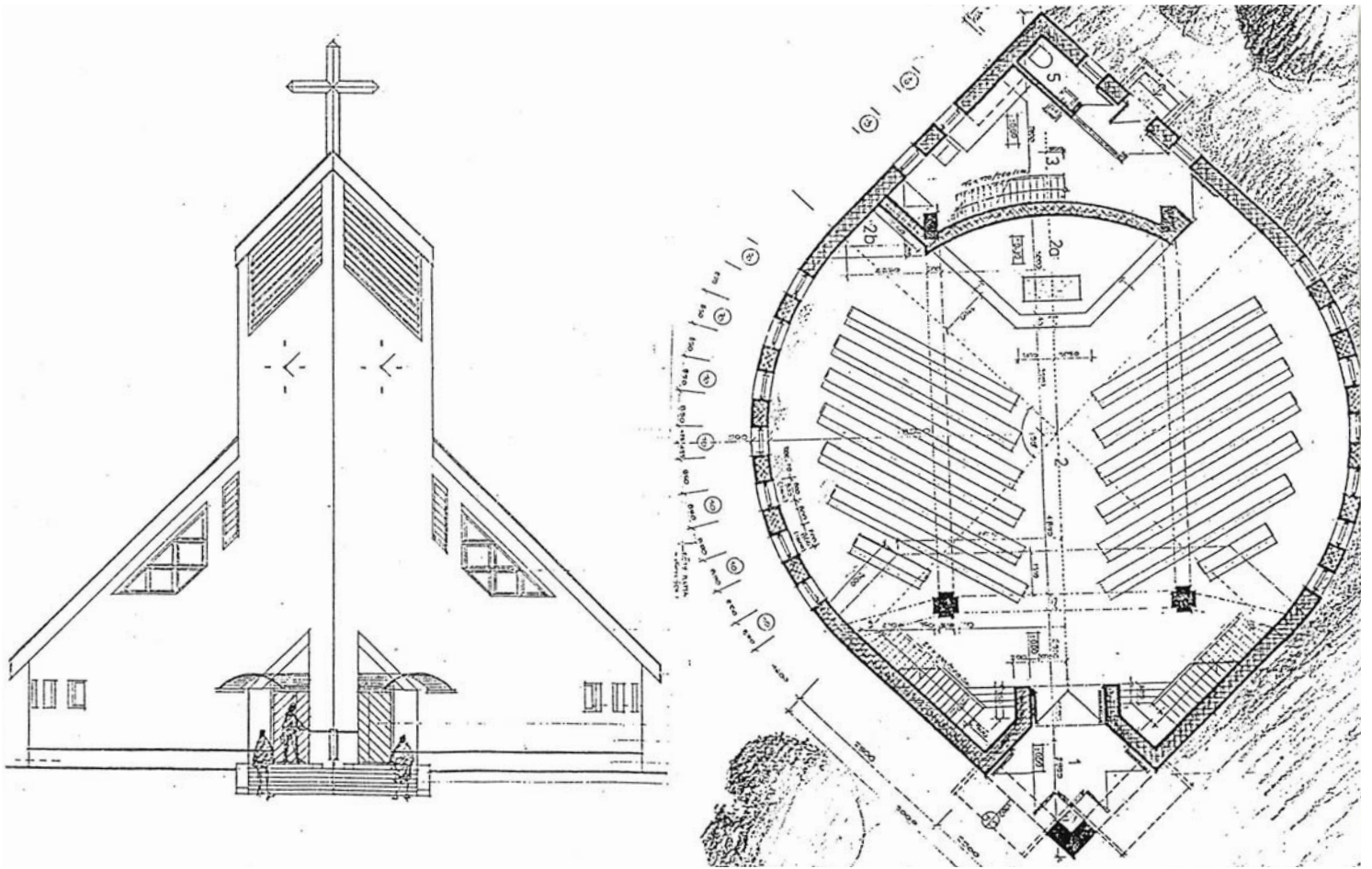

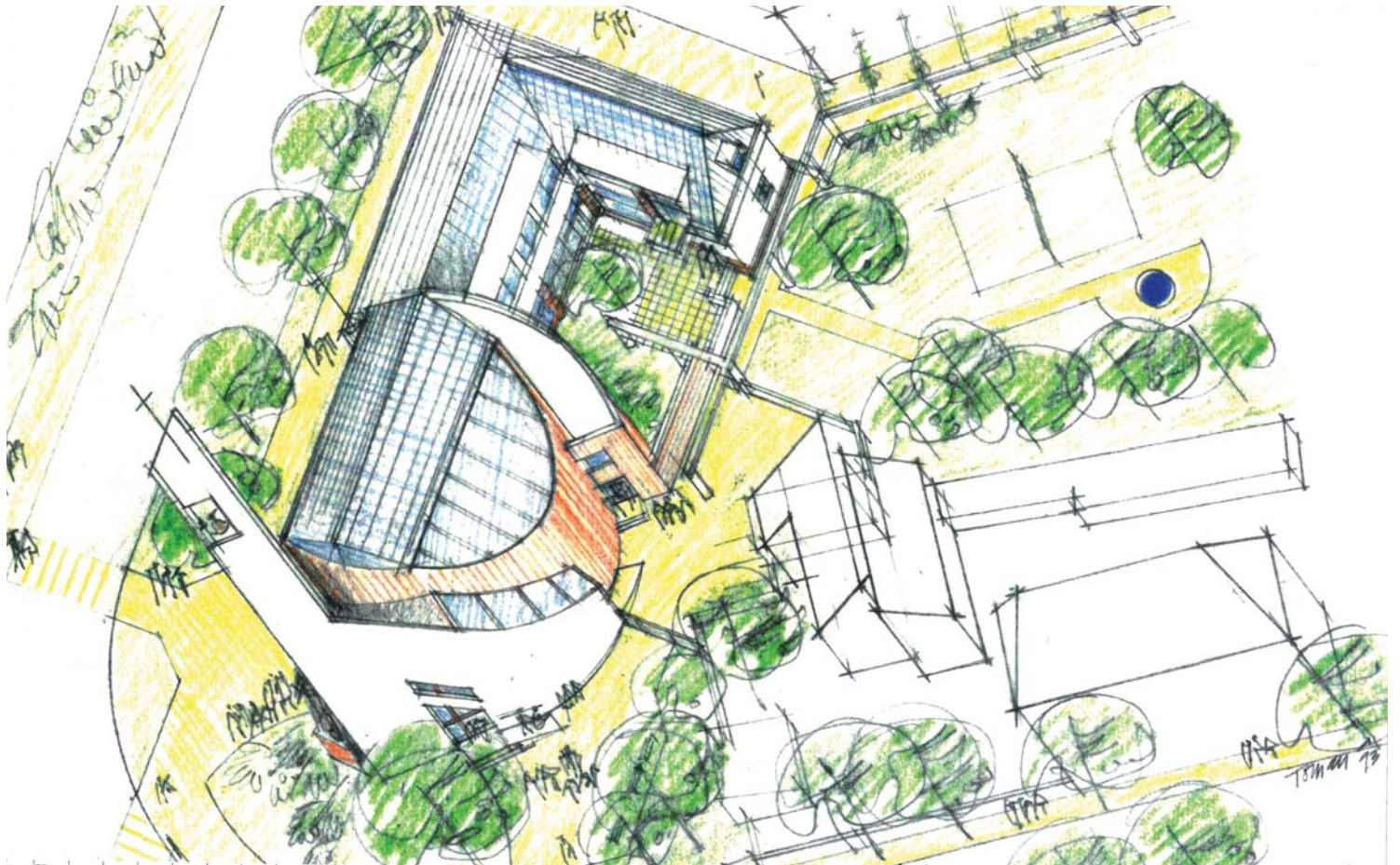
S. Toman, R. Toman: R. k. farský kostol a Farský úrad Žilina-Vlčince. Súťaž, 1990.

S. Toman, R. Toman: R. k. farský kostol a Farský úrad Žilina-Vlčince, perspektíva. Súťaž, 1990.

S. Toman, R. Toman: R. k. kostol, Hvozdnica. Štúdia, 1991.

S. Toman: R. k. kostol, Piešťany. Súťaž, 1993.

S. Toman: R. k. kostol Zástranie. Štúdia, 1994.

S. Toman, R. Toman: R. k. kostol, Hvozdnica, realizácia 1994.
Foto J. Gúra

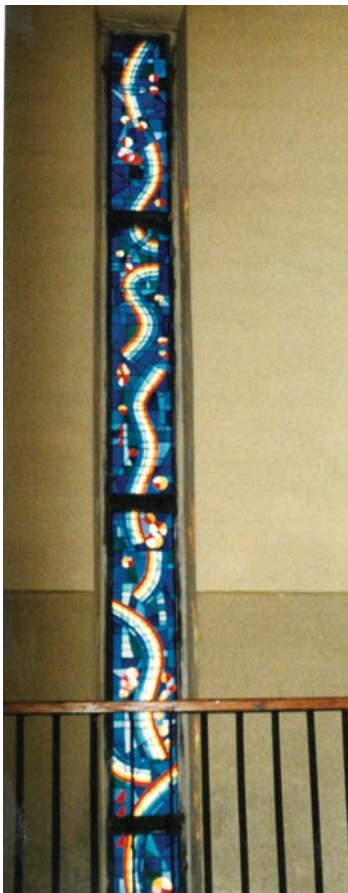
S. Toman: Dom smútku, Lisková, 1987. Výtvarná spolupráca: J. Kudlíčka.

S. Toman: Dom smútku, Dúbrava. 1987. Výtvarná spolupráca J. Kudlička.

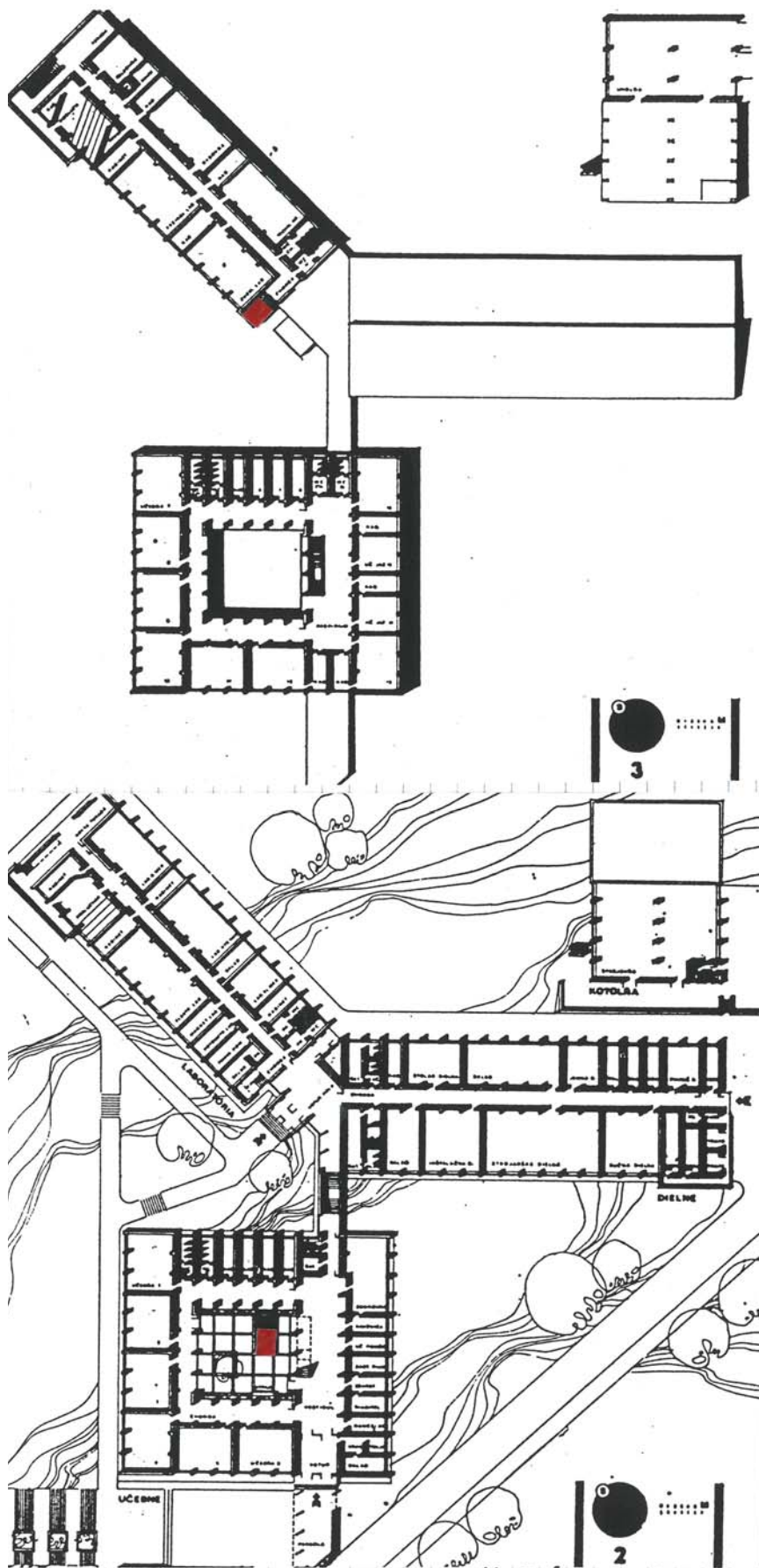
Krematórium, Žilina. Interiér: Stanislav Toman (stavba L. Lagová). Výtvarné dielo: A. Vika.
Foto J. Gúra

F. Král: Vitráž v SPŠE,
Liptovský Hrádok, 1967.

J. Fízel: Výboj. 1967.
Plastika v átriu SPŠE,
Liptovský Hrádok.

SPŠE, Liptovský Hrádok, štúdia, 1967.

S. Toman: SPŠE, Liptovský Hrádok, 1967. Výtvarná spolupráca (plastika) J. Fizeľ.

**S. Toman: Slovenská sporiteľňa, Považská Bystrica, 1975.
Foto S. Toman**

**S. Toman: Slovenská sporiteľňa, Považská Bystrica, 1975.
Foto S. Toman**

P. Choma, O. Sedlák: Dizajn informačného systému, emblém, 1987.

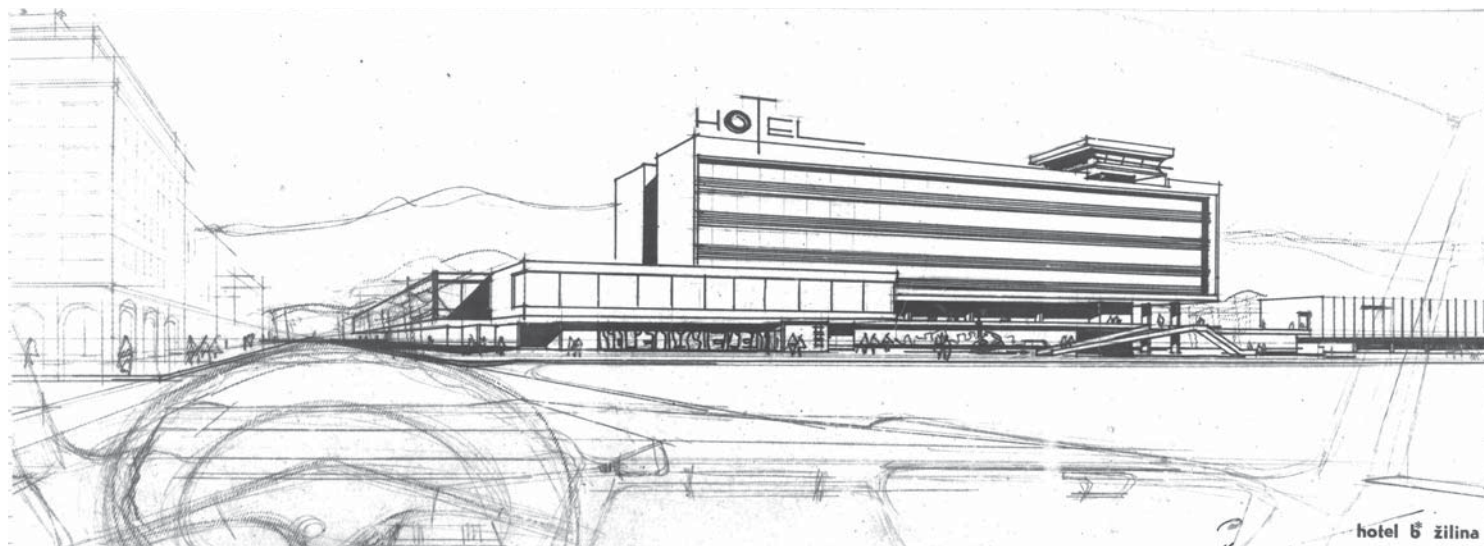
S. Toman, spolupráca O. Sedlák, P. Choma: Interiér Slovenskej sporiteľne, Považská Bystrica, 1987.

**S. Toman, O. Sedlák, výtvarná spolupráca R. Brun: Hotel Slovakia Žilina. Cena ZSA za rok 1981.
Foto Ľ. Kupkovič**

S. Toman, O. Sedlák, výtvarná spolupráca R. Brun: Hotel Slovakia Žilina. Cena ZSA za rok 1981.
Foto Š. Martinusík

S. Toman, O. Sedlák: Hotel Slovakia, Žilina; perspektíva. 1. cena v súťaži, 1968.

S. Toman: Rekreačné zariadenie Váhostav, Jánska dolina, 1987.

S. Toman, R. Toman: Rekonštrukcia Pamätníka francúzskym partizánom, Strečno, 1989

**S. Toman, L. Levický: Plaváreň, vonkajšie bazény, Žilina. 1995.
Foto J. Gúra**

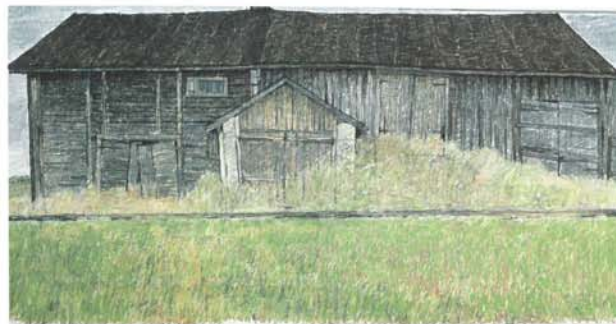
STANO TOMAN

**KONTAKTY
A INŠPIRÁCIE**

**Prof. Ahti Korhonen (1921 – 2010), fínsky architekt
a výtvarný umelec.**

Zoznámili sme sa počas medzinárodnej konferencie o Postmodernej architektúre v Poľsku roku 1980. Od roku 1990 sme vzájomne spoznávali – ja modernú architektúru Fínska a on ľudovú architektúru Liptova, Oravy a Čičmian. Ako profesor na Katedre architektúry Helsinskej technickej univerzity prednášal okrem urbanizmu aj drevenú architektúru Fínska.

AHTI KORHONEN
STENY-SEINÄT-VÄGGAR-WALLS

FÍNSKE INŠPIRÁCIE ...

A. Aalto: Hala Finlandia, Helsinky. Foto S. Toman, 1995.

Kostol v skale Temppeliäukio, Helsinky. Foto S. Toman, 1995.

E. Hiltunen: Sibelius – monumentti, Helsinky. Foto S. Toman, 1995.

STANO TOMAN

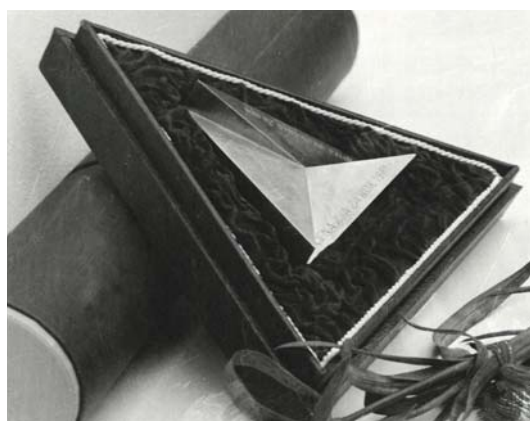

STANO TOMAN

CENY A OCENENIA

- 1975 – Strieborná medaila, Stavoprojekt Žilina
- 1981 – Cena Zväzu slovenských architektov za Hotel Slovakia v Žiline
- 1997 – titul MZSF (Majster Zväzu Slovenských Fotografov) za súbor fotografií California
- 2001 – Cena obce Nemčice za kultúrny rozvoj obce, jej propagáciu doma a v zahraničí
- 2006 – Cena Litteras Memoriales (cena Žilinského samosprávneho kraja) za mimoriadny prínos v oblasti neprofesionálnej fotografickej tvorby a príležitosti životného jubilea 70 rokov
- 2014 – Cena Genius loci Solnensis (cena Zboru Žilincov) za vynikajúce architektonické stvárnenie Žiliny a jej okolia, za premyslené riešenie urbanizmu, za majstrovstvo v kategórii umelecká fotografia a vzornú reprezentáciu Žiliny vo vrcholných slovenských orgánoch architektov, Matice slovenskej, fotografov a chovateľov
- 2018 – Cena Jože Plečnika za celoživotný prínos v oblasti architektúry a staviteľstva, pri príležitosti osláv (Pražský hrad, Španielska sála) 100. výročia založenia samostatnej Československej republiky v roku 1918
- 2021 – Cena Emila Belluša (cenu udeľuje Spolok architektov Slovenska) za celoživotné dielo v oblasti architektúry

OCENENIA

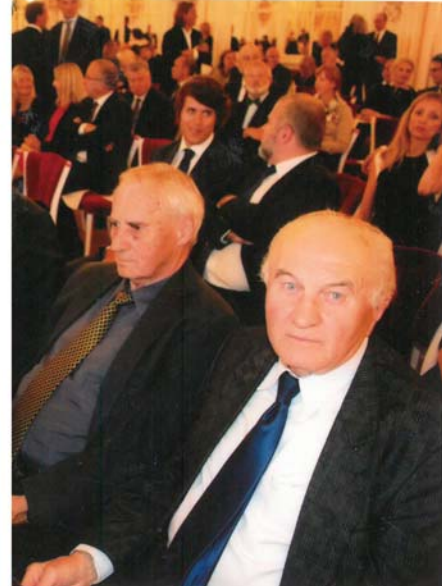
Cena zväzu slovenských architektov, 1981

Cena Jože Plečnika, 2018

Cena Emila Belluša

Odovzdávanie Ceny Jože Plečnika, Praha, 2018.

Z odovzdávania Ceny Zväzu slovenských architektov, Banská bystrica, 1981.

CENA PROF. E. BELLUŠA ZA ROK 2021

ODOVZDÁVANIE CIEN SAS, BRATISLAVA 2021

ZO SPOLKOVEJ ČINNOSTI

Zväz slovenských architektov, Zväz československých architektov, Spolok architektov Slovenska

Kolokvium Orava, Dolný Kubín.

Kolokvium Orava. Oravský hrad.

Deväťdesiate výročie narodenia architekta Ferdinanda Čapku, spomienkové stretnutie, Banská Bystrica, 1995.

Záber z valného zhromaždenia Spolku architektov Slovenska, Bratislava. 2002

Zo spomienkových podujatí k 100. výročiu narodenia V. Karfíka, Bratislava, 2002.

Z vernisáže výstavy architekta Ferdinanda Čapku, Bratislava, 2007

ZBOR ŽILINCOV

Predsedníctvo Zboru Žilincov

Z hlavných činností:

- realizovať pamätné tabule osobnostiam mesta
- udeľovať prestížnu cenu Genius loci solnensis

Pamätná tabuľa venovaná Ferdinandovi Čapkovi, Žilina, 2008

Realizovaná pamätná tabuľa M. M. Scheerovi, Žilina. 2013.

Odovzdávanie ceny Genius loci Solnensis, Žilina, 2014

STRETNUTIE PO 50 ROKOCH

Naša, dnes už šesťdesiatštyri ročná Alma mater v poslednú septembrovú sobotu ožila nezvyčajným ruchom (skôr šumom). Postupne sa vo vestibule schádzali absolventi FAPS SVŠT, ktorí oslávili už 50. výročie slávnostnej promócie po absolvovaní štúdia v rokoch 1954 – 1960. V ročníku ich bolo 26. Takmer ideálne štúdijno-ateliérové podmienky a predpoklady pre vzdelanie a odborný rast im vytvárali vynikajúce osobnosti fakulty ako Belluš, Čenek, Hruška, Chrobák, Karfík, Kedro, Koula, Lacko, Ondreička, Pifl, Struhár a ďalší. S úctou a vďakou na nich všetci spomínajú.

Absolventi našli uplatnenie v projektovej, pedagogickej a spoločenskej sfére. Pedagogickej činnosti sa venovali piati: v Košiciach Edvin, na materskej fakulte Jano, Peter, Soňa a Tóno. Ďalší pôsobili po celom Slovensku – v Žiline, v Banskej Bystrici, v Košiciach, v Trnave a Karol v Brne. Jaro a Ady „zakotvili“ v Kanade, Lívia a Milan v Nemecku a Kubo vo Švajčiarsku. O tom, že ich snaženie, že ich urbanisticko-architektonická tvorba bola úspešná, svedčia ocenenia udelené najvyššími štátnymi orgánmi a aj ocenenia v medzinárodných a celoštátnych súťažiach, udelenie Jurkovičovej ceny a ocenenia verejnej správy. Za jedinečnú propagáciu Slovenska a slovenskej architektúry sa osobitne zaslúžili Rasťo a Stano. Príkladná môže byť aj angažovanosť vo zväzovej činnosti vo federálnom i slovenskom ústrednom výbore a v ďalších stavovských štruktúrach.

Na tomto jubilejnom stretnutí sa hlavne spomínalo na mladé študentské časy i jedinečné beanie v Limbachu, študentské udalosti v uliciach mesta v r. 1956, exkurzie po republike i zahraničí: NDR, Poľsko, ale i brigády na záchranu Bratislavského hradu s prof. Piflom, či „šturmovanie“ diplomových projektov ...

Výnimočná atmosféra stretnutia sa začala v laviciach Bellušovej auly za jedinečného hudobného recitálu Tóna na gajdách a krátkymi oficialitami. Pokračovalo sa v neďalekej reštaurácii srdečným posedením. Na úvod sme si uctili pamiatku zosnulých spolužiakov tichou spomienkou s priliehavými veršami M. Rúfusa. Veď z nebeského nadhľadu sa na nás dívajú už deviat: Edvin, Eva, Alexander, Milan, Jaroslav, Emil, Ján, Paľo a Ľubica.

Už v radostnej nálade po pohostení kolovali archívne dokumenty, ďalšie veselé spomienky zo skúšok, lyžiarskeho zájazdu. Nebolo času na politiku, ani na zdravotné problémy, s ktorými všetci statočne bojujú.

Usmiati, omladnutí spomienkami, neskoro večer s blížiacimi sa odchodmi spojov pre „cezpoľných“ sme sa lúčili našou hymnou: Neumrieme na slame. neumrieme biedou ...

Tešíme sa na ďalšie stretnutie – len pri takýchto radostných udalostiach.

Text: Štefan

Foto: Valika, Stano

Stretnutie absolventov (1954 - 1960) FAPS STU po 50 rokoch. Bratislava, 2010.
Foto S. Toman, V. Triznová

STANO TOMAN
RODINA

Pramatka Anna, 1898

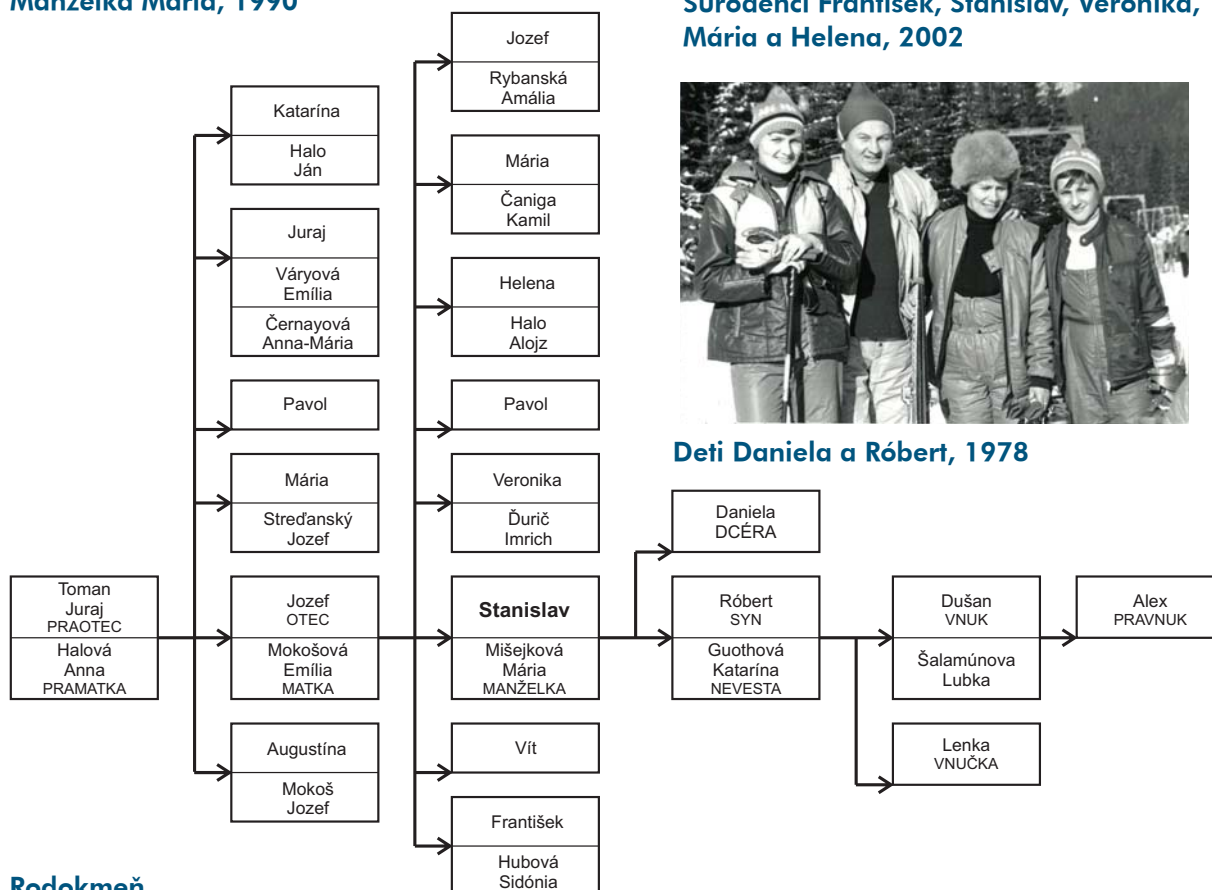
Rodičia Emília a Jozef, 1945

Manželka Mária, 1990

Súrodenci František, Stanislav, Veronika, Mária a Helena, 2002

Deti Daniela a Róbert, 1978

Rodokmeň

BIOGRAFICKÉ ÚDAJE

- 1936 narodil sa 2. júna 1936 v Nemčiciach, okr. Topoľčany
1936 – 1942 v kruhu 6 súrodencov
1942 – 1947 Ľudová škola Nemčice
1947 – 1951 Meštianska škola Topoľčany
1951 – 1954 Jedenásťročná stredná škola s maturitou, Topoľčany
1954 – 1960 Slovenská vysoká škola technická, Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Bratislava (prof. E. Belluš, prof. V. Karfík, prof. E. Hruška, prof. J. Svetlík); diplomová práca u prof. J. Lacka; získal titul Ing. arch.
1961 – 1991 Stavoprojekt Žilina, vedúci ateliéru A4 (1971 – 72)
1961 skrátená základná vojenská služba v Komárne a Kostelci nad Labem
1961 sobáš s Máriou Mišejkovou, deti Daniela (1962) a Róbert (1966)
1969 – 1980 predseda organizácie Zväzu slovenských architektov v Žiline, Prezídium ZSA, člen výboru Československého zväzu architektov Praha
1983 Zväz slovenských fotografov, titul MZSF (1997)
1991 – 1992 OÚŽP Žilina, vedúci Štátnej stavebnej správy a územného rozvoja
1992 autorizovaný architekt SKA Bratislava
1993 – 2000 súkromný ateliér T+T – S. Toman, R. Toman, Žilina – Vranie
1994 ovdovel, žije s dcérou vo Vraní
2007 – 2018 Zbor žilincov v Žiline, člen výboru
2007 Prvý žilinský golfový klub Žilina, člen
2010 Združenie výtvarných umelcov stredného Slovenska, člen

STANO TOMAN

ÚZEMNÉ PLÁNY A URBANIZMUS

Stavoprojekt Žilina

- 1963 PÚP Liptovský Mikuláš – Nábřežie „A“
1963 PÚP Liptovský Mikuláš – Nábřežie „B“
1971 ÚPN-Z Ružomberok – Stred
1975 ÚPN-Z Považská Bystrica – Rozkvet, A.Lavička

ateliér T+T

- 1995 Areál kostola, domu smútku a cintorín, Hvozdnica

ÚČASŤ NA SÚTAZIACH – VÝBER

- 1958 Pamätník Ľudovíta Štúra, Bratislava – IV. odmena (s I. Trizmom)
1961 Celoštátna prehliadka architektúry – MŠ Istebné – III. cena
1966 Rekreačné chaty – II. cena
1967 Hotel Slovakia, Žilina – I. cena (s O. Sedlákom)
1968 Ružomberok – Stred – I. cena (s O. Sedlákom, S. Tabačekom)
1969 Súťaž Vrátna – III. Cena (s V. Meckovou, O. Sedlákom, J. Krížom)
1969 Byť, rodina, spokojnosť – III. cena
1978 AB Stavoprojekt Žilina – II. cena
1986 ONV Liptovský Mikuláš, podniková súťaž – I. cena
1993 Múzeum – galéria – archív, Žilina – III. cena (s R. Tomanom)
1995 CMZ Považská Bystrica, vyzv. Súťaž – II. cena (s P. Nezvalom, M. Likavčanom, R. Tomanom)

MEDZINÁRODNÉ SÚŤAŽE

- 1966 Centrum Ostrava – IV. cena (s Š.Kukucom, S. Tabačekom)
- 1969 UNIDO Wien, Rakúsko (kolektív Stavoprojektu)
- 1976 Centrum of ESPOO, Helsinky, Fínsko (s M. Galovským, S. Tabačekom)
- 1993 Traum haus, Nemecko

Kompletný súpis obsahuje účasť na 41 súťažiach.

STANO TOMAN

ARCHITEKTONICKÉ ŠTÚDIE – VÝBER

- 1967 SPŠE Liptovský Hrádok, internát a stravovacia časť (Stavoprojekt Žilina)
- 1968 Hotel Slovakia, Žilina
- 1977 AB Stavoprojekt, Žilina (s A. Stuchlom)
- 1980 Dom smútku, Veľké Rovné
- 1983 Rekreačné zariadenie Váhostav, Jánska dolina
- 1984 Samoobsluha Koliesko, Jasná
- 1986 ONV Liptovský Mikuláš (Stavoprojekt Žilina)

Kompletný súpis obsahuje 35 štúdií v Stavoprojekte Žilina

- 1991 R. k. kostol Sv. Svorada a Benedikta, Hvozdica (s R. Tomanom)
- 1992 Vila M. B., Trenčianske Teplice (s L. Levickým)
- 1994 R. k. kostol Sedembolestnej P. Márie, Záštranie
- 1994 Plaváreň Žilina, vonkajšie bazény (s L. Levickým)
- 1996 Rodinný dom L. H., Žilina

Kompletný súpis obsahuje 16 štúdií v ateliéri T + T

REALIZOVANÉ DIELA - VÝBER

Stavoprojekt Žilina

- 1967 SPŠE Liptovský Hrádok, učebná časť
- 1975 Sídliisko Nábřežie „A“, Liptovský Mikuláš
- 1981 Hotel Slovakia, Žilina (s O. Sedlákom, G. Cimmermanovou)
- 1987 Slovenská sporiteľňa, Považská Bystrica
- 1987 Rekreačné zariadenie Váhostav, Jánska dolina
- 1989 Dom smútku Lisková (s J. Kudličkom)
- 1990 Sídliisko Nábřežie „B“, Liptovský Mikuláš

ateliér T+T

- 1994 R. k. kostol Sv. Svorada a Benedikta, Hvozdica (s R. Tomanom, K. Trizuliakom, M. Trizuliakom)
- 1995 Plaváreň Žilina, vonkajšie bazény (s L. Levickým)
- 2000 R. k. kostol Sedembolestnej p. Márie, Záštranie
- 2002 Rodný dom Nemčice, rekonštrukcia

Spolu 26 realizovaných diel

INTERIÉROVÁ TVORBA – VÝBER

Stavoprojekt Žilina

- 1980 Hotel Slovakia, Žilina (s A. Berákovou, R. Berom)
(Ruleta bar, apartmán, dvojlôžková izba)
- 1980 Krematórium Žilina (stavba L. Lagová) (A. Vika)
- 1987 Slovenská sporiteľňa, Považská Bystrica (P. Choma)
- 1989 Dom smútku Lisková (J. Kudlička)
- 1989 CKM Žilina, Mariánske námestie (P. Visczor)

ateliér T+T

- 1993 Predajňa Quart, Žilina, Hurbanova ul.
- 2000 Kultúrny dom a Obecný úrad, Hvozdnica
- 2002 Rodný dom Nemčice

STANO TOMAN

VÝBEROVÁ BIBLIGRAFIA

- Projekt, revue slovenskej architektúry, Bratislava 1975, 1983
- Československý architekt, Praha, 20/1975
- Náš pes, Bratislava
- Mejdän čuvač, Fínsko
- Golf, revue o golfe a životnom štýle, Bratislava
- Časopis Cieľ, Smer Žilina
- Kniha Nemčice, V. Lemeš. B. Šmotáková, M.Obert, K.Bajzík, 2003
- Žilina po osemsto rokoch, L. Kupkovič
- Encyklopédia Osobnosti českej a slovenskej architektúry, Oxford encyklopédia 2016
- Žilina, V.Bača, odborná textová časť S.Toman
- Slovenská architektúra 1976 – 80, T. Zalčík, M. Dulla, Veda 1982
- Who is who v Slovenskej republike, Zug 2003
- Kto je kto v architektúre na Slovensku, M. Dulla, H. Moravčíková, Archpress 1995

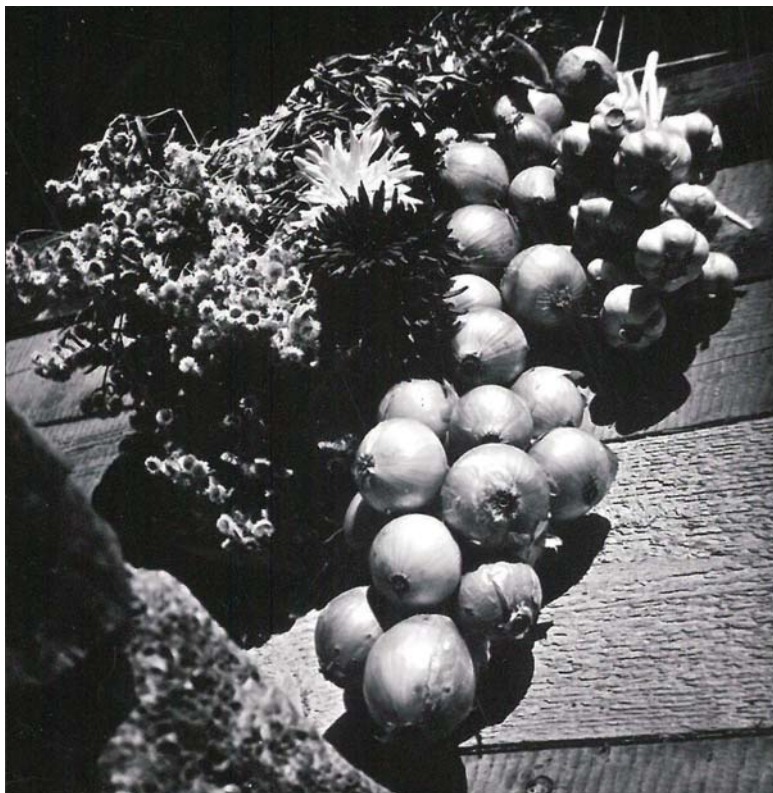
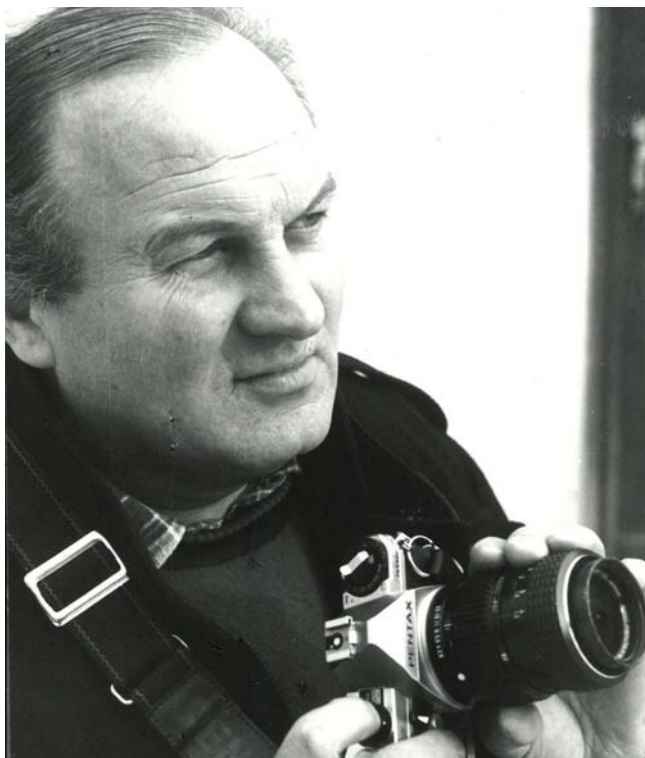
STANO TOMAN

FOTOKLUB OBZOR

Člen od roku 1982

Zameranie: krajina,
architektúra a reportáž

Ocenenia: súťaže AMFO,
držiteľ titulu MZSF

STANO TOMAN

Fotoklub Obzor pôsobil do roku 1989 pri Dome odborov, od roku 1989 pri Krajskom kultúrnom stredisku v Žiline. Stanó Toman viedol fotoklub v rokoch 1989 – 2006.

STANO TOMAN

VÝSTAVY

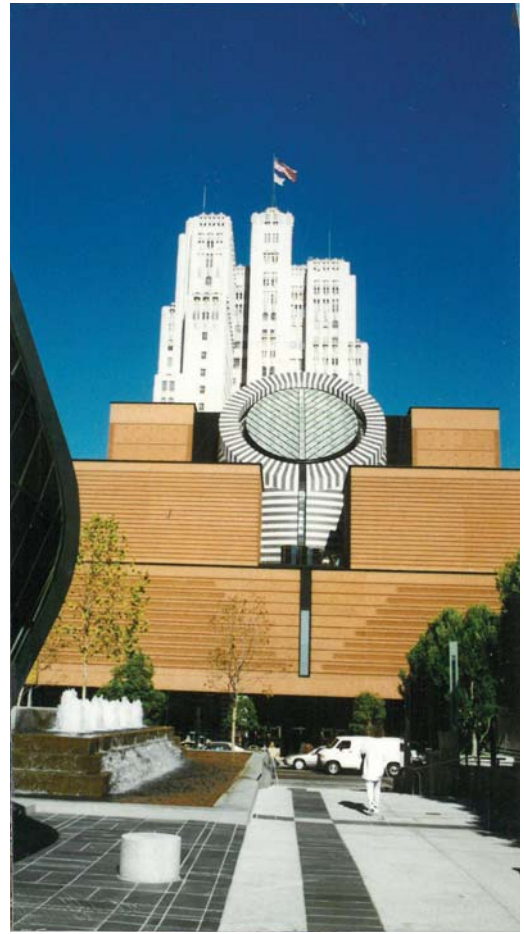

Galéria Klasik, Žilina, kurátor L. Stacho

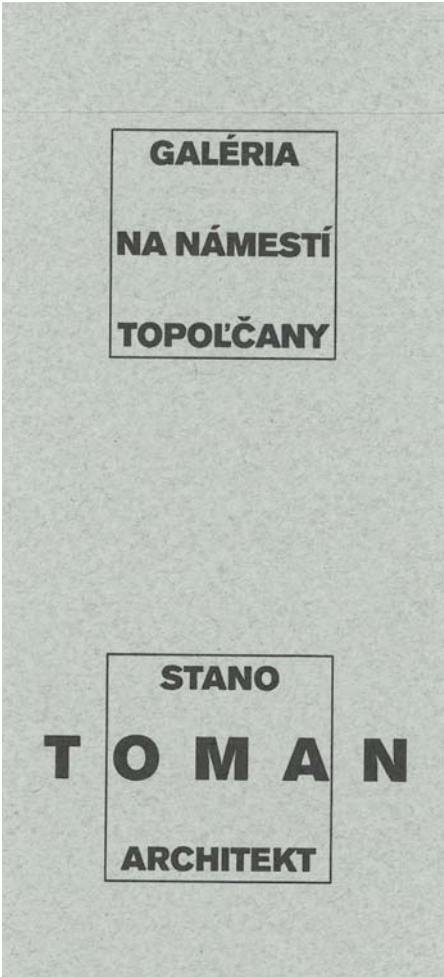

California, 1996. Foto Stano Toman

Galéria ZSA, Bratislava, kurátor A. Vranka

FOTOGRAFICKÉ VÝSTAVY

- fotografuje od r. 1956
- Fotografovanie a filmovanie – semester u fotografa J. Kaňku
- vedúci fotoklubu Obzor pri ROS Žilina (1990 – 2005)
- člen ZSF Ružomberok od roku 1986
- titul Majster Zväzu slovenských fotografov za súbor fotografií California – USA 1997

- Ocenenia:
  - 1998 – Doprava '98 – cena GAFIK za súbor fotografií Veteráni I – IV
  - 1998 – Petzvalov mapový okruh Trenčín – 2. miesto jednotlivcov za „Zlatá zátoka '96“
  - 1998 – Mne Slovensko, krása je... – cena a diplom
  - 1998 – novoročenky Trnava – cena a diplom

- Účasť na fotografických výstavách a súťažiach:
  - AMFOTO a DIAFOTO, 1982 – 1998
  - Výstava umeleckej fotografie ZSF, 1986, 1987, 1988, 1998
  - STROM Ružomberok, 1997
  - Fotosalón Sliač, 1995, 1997
  - 150 rokov Fotografie Praha, 1989
  - Petzvalov mapový okruh, 2000 – 2005
  - Zem Slovensko, IX. – XIV. 2010 – 2020

- Účasť na zahraničných fotografických výstavách:
  - Klimkovic (CZ)
  - Dečín Kotva (CZ)
  - Strom Ružomberok – Viedeň AT, Krakow (PL)
  - Národné osvetové centrum Bratislava – Londýn (GB)

- Autorské výstavy:
  - Foyer kina Úsvit, Žilina, 1987
  - Makovického dom, Žilina, 1994
  - Galéria na námestí, Topoľčany, 1996
  - Galéria Klasik Žilina, 1997, (s Ľ. Bechným)
  - Hala Dopravnej banky, Bratislava, 1998
  - Liptovské múzeum, Ružomberok, 1998
  - Vestibul MSKS, Bojnice, 1999
  - Výstavná sieň E. Belluša, B. Bystrica, 1999
  - Kultúrny dom Nemčice, 2001, 2003
  - Hrad Strečno, ARTFORUM Žilina, 2004
  - Výstavná dvorana Goldwing klubu, Žilina, 2004
  - Galéria SAS, Bratislava, 2005
  - Knižnica A. Bernoláka, Nové Zámky, 2005
  - Mestská knižnica, Komárno, 2005
  - Makovického dom, Žilina, 2006
  - MsÚ Rajecké Teplice, 2010

STANO TOMAN

PANORÁMY SLOVENSKEJ KRAJINY

Spojenie práce architekta s výtvarnou a fotografickou tvorbou sprevádza aj mnohostranné aktivity Stana Tomana. S fotografovaním začal už počas vysokoškolského štúdia v roku 1956. Svoje diela vystavuje od roku 1982 – doma i v zahraničí a získal za ne viacero ocenení. Medzi nimi je najvýznamnejší titul Majster Zväzu slovenských fotografov z roku 1997.

Autorova fotografická tvorba má široký záber. Popri viac ako stovke portrétov, ktoré vytvoril, sa s obľubou venuje krajine, architektúre a príležitostne tiež experimentálnej umeleckej fotografii.

Z pôsobivých obrazov slovenskej krajiny je cítiť skúsenosť cestovateľa, ktorý rozoznáva osobitosti jednotlivých regiónov. Vnútorý logický poriadok vo výstavbe jeho záberov zas odráža skúsenosť z dlhoročnej tvorby architektúry. Tento princíp Stano Toman rád uplatňuje pri jeho obľúbených pohľadoch na čistú krajinu, zvyčajne nepoznamenanú zásahom civilizácie. Zachytáva trvalú a v merítku existencie jednej ľudskej civilizácie až večnú podstatu miest – zo záberov sa nám prihovárajú lokality, ktoré si stáročia uchovávajú svoju nemennú tvár – napr. horizonty vrchov, kopce, skaly. Zároveň sú diela autora vo väčšej, či menšej miere drobnými impresiami. Hovoria o prchavých momentoch a okamihoch, podmienených zvyčajne hrou farieb a mäkkého svetla, ktorým autor rád modeluje tvary predmetov a hĺbku záberu.

Kolekcia desiatich panorám odráža záľubu Stana Tomana v prírode stredného Slovenska, s ktorým je od počiatkov spojená aj jeho profesionálna činnosť. Autora, podľa jeho slov, vždy priťahovali kopce, ktoré pred rokmi vymenil za rodnú rovinu (pochádza z Nemčíc pri Topoľčanoch). Vystavené panorámy prezentujú jeho tvorbu z obdobia posledných štyroch rokov. Časť fotografií zaznamenáva viaceré monumentálne pohľady na Žilinu a jej širšie okolie. Záber na Straník je ozvláštnený kontrastom svetla a tieňa, zaujme tiež živou farebnosťou. Panoráma Zástrania má hlbokú perspektívu a množstvo drobných čitateľných detailov. Pohľad na Brodno je pútavý vďaka jemnej kresbe, hraničiacej s výrazom grafickej techniky. V kompozícii z okolia Detvy (nazvanej Poniky) sa prelínajú oblé kontúry malebne zvlnenej krajiny.

Pomyselnú spojnicu medzi autorovými motívmi z prírody a prácou architekta predstavujú jemu blízke golfové ihriská. Odrážajú prepojenie krajiny s ľudskou tvorivosťou a Stano Toman ich považuje za najmonumentálnejšie výtvarno-krajinárske a architektonické diela. Zábery na golfové ihriská zároveň približujú krásy Vysokých a Nízkych Tatier s horizontom s tendenciou ku gradácii celku. Panoráma ihriska Veľká Lomnica prekvapuje svojou monumentálno-dramatickou kulisou Vysokých Tatier, ktoré vystupujú z pozadia fotografie.

Fotografie Stana Tomana zvečňujú mnoho neopakovateľných okamihov a zároveň rozprávajú príbeh o samotnom autorovi – o tom ako do každej fotografie vkladá kus svojho vnútra – skromnosť i pokoru pred veľkosťou zákonitostí prírody a ľudského umu v jeho pozitívnom merítku.

MONIKA ŠKVARNOVÁ
kurátor výstavy

STANO TOMAN

STANO TOMAN

V roku 1960 vyštudoval SVŠT – fakultu architektúry. Okrem architektúry sa systematicky venuje aj výtvarnému umeniu v oblasti kresby a fotografie. Vo fotografii prevažuje záujem o zátišia, architektúru a krajinu. Fotografie nesú znaky jasných a konkrétnych výpovedí, ktoré vždy obohacuje poetikou, ktorá vyplýva z konkrétneho detailu. V súčasnosti sa venuje tvorbe fotografií s vlastnosťami panoramatických pohľadov. Najvýznamnejšie ocenenie získal v roku 1997 – majster Zväzu slovenských fotografov. Žije a tvorí vo Vraní pri Žiline.

Pavol Muška, predseda ZVUSS

ZEM SLOVENSKO XIV.

stano toman ©

FOTOOBRAZY

pozýva Vás na
výstavu do
15.10. - 15.11. 2015

foto: F. Michálek

Mariánske nám. Žilina

V roku 1960 vyštudoval SVŠT – Fakultu architektúry v Bratislave. Okrem architektúry sa systematicky venuje aj výtvarnému umeniu v oblasti kresby a fotografie. Vo fotografii prevažuje záujem o zátišia, architektúru a krajinu. Fotografie nesú znaky jasných a konkrétnych výpovedí, ktoré -vždy obohacuje poetikou, ktorá vyplýva z konkrétneho detailu.

V súčasnosti sa venuje tvorbe fotopanorám krajiny Slovenska ako i navštívených zemí /California a Florida USA/.

Ako hobby a relax hrá golf a toto prostredie ho tvorivo inšpiruje /Golfové ihriská na Táloch, Vysokých Tatrách či v Rajci/.

Rád sa vracia k fotografiám svojich tvorivých začiatkov – čiernobiela technika, tónovanie do hnedá, ktoré doplnia kolážou, maľbou a pod., čím im dáva nový rozmer a ďalšie súvislosti.

Najvýznamnejšie ocenenie za fotografickú tvorbu bolo udelenie titulu Majster Zväzu slovenských fotografov – MZSF v roku 1977.

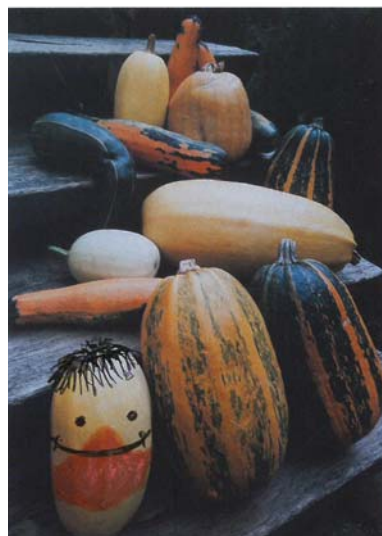
Je členom Združenia výtvarných umelcov stredného Slovenska – ZVUSS.

Vystavuje od roku 1980 na Slovensku ale aj v zahraničí /Amsterdam, Londýn, Kotrijk, Čenstochova, Praha a i./.

Žije a tvorí na Vraní pri Žiline.
Pavol Muška akad.mal., predseda ZVUSS

STANO TOMAN

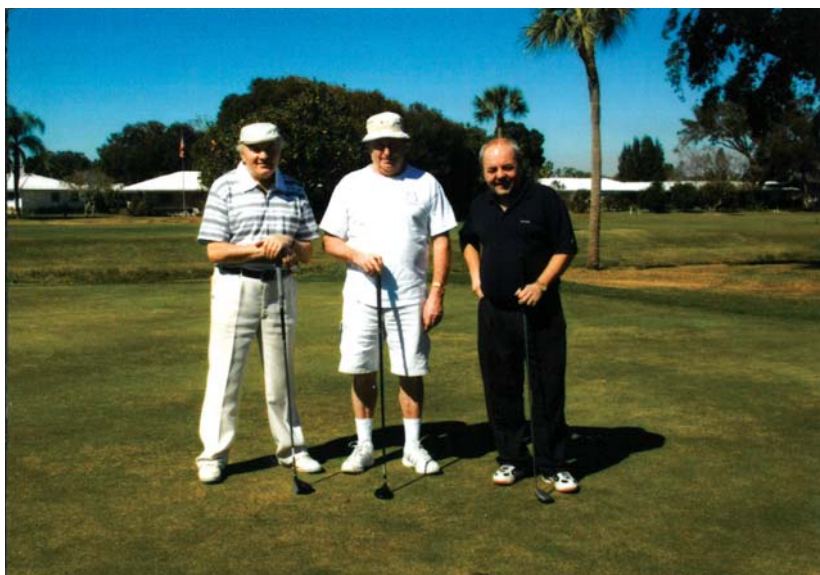

STANO TOMAN

STANO TOMAN, autorizovaný architekt, člen ZSF (1936)

Florida, 2007.
Flight: Stanó(70) – John, emerit. prof. Oxford university(85) –
Libor(60)
(To nie sú klubové HCP, ale vek)

Najkrajší dar k mojej „šesťdesiatke“, ktorý mi dala moja neter VERONICA, bolo pozvanie do USA - Californie (sept. - okt. 1996). Naplnila sa mi celoživotná túžba - hrať GOLF, nakoľko v prvom filme, ktorý som v živote videl sa hral GOLF... Golfové ihriská považujem za najmonumentálnejšie výtvarno-architektonicko-krajinárske DIELA. Z profesného vzťahu ARCHITEKTA každá takáto cesta je „dobíjanie batérie“ výtvarno-technických nápadov. Mojm nezlučným sprievodcom na cestách je fotoaparát - zápisník zážitkov a nástroj POSOLSTVA ostatným... Táto výstava farebných fotografií je zlomkom tých najkrajších zážitkov z miest SAN FRANCISCO, LOS ANGELES a SAN DIEGO, ako i národného parku - YOSEMITE, jazera LAKE TAHOE, 17-míľ. cesta na pobreží PEBBLE BEACH, púšť NEVADA a ďalšie..... a tak ešte raz VERONICA - VĎAKA!

The nicest gift to my „sixty“, which I was given by my niece VERONICA, was an invitation to the USA - California (Sept. - Oct. 1996). My life-long desire - playing GOLF - was fulfilled, since golf was played in the first film I saw in my life ... I consider the golf greens the most monument artistic, architectonic and landscape WORKS. From an ARCHITECT's professional relation, each journey of that kind means „charging the battery“ of artistic and technical ideas. My camera is an inseparable companion during my journeys - a memorandum book of my experiences and a tool of MESSAGE to the others ... This exhibition is a fragment of the most beautiful experiences from the cities SAN FRANCISCO, LOS ANGELES and SAN DIEGO, as well as the YOSEMITE National Park, LAKE TAHOE, 17-mile road on the coast PEBBLE BEACH, NEVADA desert, and others ... and thus once more, VERONICA - THANK YOU!

Stano Toman s neterou Veronikou, California, 1996.

GCC Hron Tri Duby, 2012. Cena Najbližšie k jamke, HCP 18.

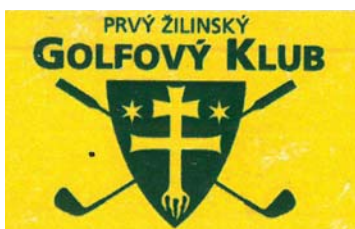
Golfový turnaj architektov – účasť v rokoch 2012, 2015, 2017, 2018.

Maskot – Slovenský čuvač

GC Rajec. Rodinný flight: syn-vnuk-otec

PŽGK – člen prezídia, 2017

STANO TOMAN

Alka, Medzihradský dvor

Ebony, Barbierov dom; Kora, Z Vranských záhrad

Diana, Z Oškerdy, 1976, MPV – Amstardam, Winner

Diana so šteniatkami

Chovná stanica Z Vranských záhrad

Robo s Dianou, 1976, MPV – Brno

Egon, Z Vranských záhrad

**Ebony, Barbierov dom,
MPV – Nitra, Európsky víťaz**

© SAS 2021

Vydavateľstvo Spolku architektov Slovenska
Balassov palác, Panská 15, Bratislava
Editor: Peter Mikloš

Architekt Stano Toman

Koncepcia publikácie: Stano Toman
Fotografie: M. Závacký, Ľ. Stacho, J. Gúra,
L. Kupkovič, P. Muška, archív S. Tomana

Grafická úprava: Fero Jablonovský

e-kniha PDF

ISBN 978-80-89934-13-3

9 788089 934133